

RAIVA AJA

(THE PIONEER)

Keskiviikkona, maalisk. 5 - Wed. March 5, 1997

FINNISH AMERICAN WEEKLY

93. vuosikerta Vol. XCIII No. 9

65 cents

Mika Myllylästä maailmamestari!

Mika Myllylä voitti maailmanmestaruuden 50 km hiihdossa sunnuntaina, kun Trondheimissa Norjassa päättyivät hiihdon MM-kisat.

Suomalainen oli lopulta ylivoimainen. Alussa johti Björn Dahlie, Norjan valtti, mutta Myllylä meni raskaalla radalla väkisin ohi, voitti lähes minuutilla.

Myllylän loppuaika oli 2.16.37,5.

Myllylän saavutusta voidaan pitää Suomen 90-luvun toistaiseksi loistavimpana urheilusuorituksena.

Suomella oli muutenkin menestystä. Suomesta on kotoisin maailman paras mäkimaajoukkue. Aivan kuten kaksi vuotta sitten Thunder Bayssa, Suomi voitti mäenlaskun joukkuekilvan. Joukkueessa hyppäsivät Ari-Pekka Nikkola, Jari Soininen, Mika Laitinen ja Janne Ahonen.

Pikkumäessä tuli Suomen kolmas kultamitali, kun Janne Ahonen voitti ennen Japanin Haradaa.

Kolmen kullan lisäksi oli muitakin menestystä. Hopeaa Suomi saavutti miesten viestissä ja yhdistetyn joukkuekilvassa. Molemmissa Norja oli yksiköinen.

Naisten viestissä Suomi oli kolmantena. Edellä olivat Venäjän ja Norjan joukkueet.

Näin voidaan sanoa, että Suomi Norjan tunturi- maassa vei läpi erinomaisen onnistuneet Naganon olympialaisten "warm up" -kisat. Naganon talvikisat ovat helmikuussa 1998 ja Suomen hiihtoliiton puheenjohtaja Esko Aho voi katsoa sinne turvalisin mielin - myös presidenttipeliä ajatellen. Totta kai...

Stig Häggblom

Vapiskaa, Yosemiten kansallispuiston otsot! Karhukoiria Suomesta USA:n kontioiden kurittajiksi

Yosemiten kansallispuiston karhut Kaliforniassa ovat viimeisen kymmenen vuoden sisällä tulleet niin tungetteleviksi, että viranomaiset päättivät hakea apua Suomesta asti. Nyt kolme rotevaa karjalankarhukoiraa pitää mesikämmenet kurissa ja pois leirintäalueilta.

Yosemiten karhut ovat heittäytyneet hankaliksi, koska kansallispuistoilta on leikattu määrärahoja. Sen seurauksena leirintäalueen jätehuolto toimii laiskemmin kuin ennen ja puiston henkilökuntaa on jouduttu vähentämään.

Karhut ovat olleet erityisen innokkaita murtautumaan turistien autoihin etsiessään jotain suuhunpantavaa. Kalifornialaisten lehtitietojen mukaan otsot aiheuttavat vahinkoa reilulla neljännesmiljoonalla dollarilla vuodessa.

Suomalaiset karjalankarhukoirat ovat ennenkin tottuneet antamaan kyytiä suurvallon karhuille.

nalla dollarilla vuodessa.

Suomalaiskoirien tehtävänä on jahdata leirintäalueelle ruuanhakuun tulleet karhut takaisin luontoon ja opettaa niille, että camping-alueen sisäpuolella liikkuminen aiheuttaa ongelmia. Idean takana on biologi Carrie Hunt, joka jäljitti ja haki partiointitarkoitukseen sopivat koirat Suomesta. Karjalankarhukoirat ovat hellyttävän ystävällisiä ihmisiä kohtaan, mutta aggressiivisiä karhuille

(IL)

Telesopimus syntyi viime hetkillä

Kuusikymmentäkahdeksan Maailmankauppajärjestön WTO:n aalaisuudessa Genevessä neuvoteltua maata on päässyt sopimukseen maailmanlaajuisesta telealan vapauttamisesta. Sopimus antaa vauhtia alan teollisuudelle ja viestinnän kehitykselle.

Sopimuksen on määrä vapauttaa asteittain yli 500 biljoonan dollarin arvoiset markkinat. Ensi vuosituhatkalle vapaaseen kilpailuun tulevien kansainvälisten telemarkkinoiden arvioidaan tästä jopa kaksinkertaistuvan.

Nuoren kauppajärjestön WTO:n arvovaltaa suuresti pönkittävä sopimus hyödyttää käytännössä operaattoreita, jotka pystyvät kilpailemaan maiden rajojen yli uusista tietoliikenteen markkinoista.

Esimerkiksi Nokian tapaiselle laitetuottajalle hyödyt ovat välilliset ja toteutuvat aikanaan markkinoiden laajentuessa. Toisaalta alan laitetuottajien kansainvälinen kilpailu lisääntyy.

Suomen ja Pohjoismaiden tietoliikenneoloihin telesopimus ei olennaisesti vaikuta, koska ala on tähänkin saakka ollut maailmanmitassa varsin liberaalia. Euroopassa sen vaikutukset kohdistuvat lähinnä eteläisten maiden kilpailutilanteeseen.

Yhdysvaltain markkinoilla telesopimuksen arvioidaan vapauttavan standardien soveltamispaikkaa. Operaattorit pystyvät tekemään markkinoilla itsenäisempiä ratkaisuja eri tekniikkaan perustuvista valinnoista kuin aikaisemmin.

Skopilla edessä oikeudenkäynti

Maailmanlaajuinen Hyatt-hotelliketju vaatii Suomen valtion saattohoidossa olevaa Skopilla puolen miljardin markan korvausta. Skop sanoi Hyattin irti Yhdysvaltain Neitsytsaarilla omistamastaan hotellikiinteistöstä. Myös Skop vaatii korvauksia Hyattilta. Riidan puinti alkaa tässä kuussa. Maksamattomat korot ja muut kulut laskevat Skopin menetykset Neitsytsaarilla lienevät tähän mennessä puolen miljardin luokkaa. (HS)

This week in

THE FINNISH-AMERICAN

RAIVA AJA

pages 8 - 14

- Looking for charter members of the Finnish American Heritage Society
- Women's Rights in Finland
- William E. Stein - pianist, composer, orchestral leader historic Finnish American recording artist

Suurlähettiläs Shearer: Suomella ei ole kiirettä Naton jäseneksi

Yhdysvaltain Suomen suurlähettilään **Derek N. Shearerin** mukaan Suomella ei ole nykyisen tiiviin Nato-yhteistyön vuoksi mitään kiirettä hakea puolustusliiton jäseneksi.

Shearer katsoo, että muodollinen Nato-jäsenyys nykyisellä yhteistyön tasolla ei ole Suomelle erityisen tärkeä asia. Hänen mielestään Suomella ei ole turvallisuusvajetta ja sillä on luotettava, itsenäinen puolustus ja se voi valita millaista Nato-yhteistyötä se harjoittaa.

"Suomi on hyvässä asemassa", Shearer vakuuttaa.

Nato ja Venäjä "kumppaneiksi"

Yhdysvaltojen Suomen lähetystön nokkamies on palvellut Suomessa lähes kolme vuotta. Kuun loppupuolella hän saa vieraakseen päällikkönsä, presidentti **Bill Clintonin**. Shearer ennakoii, että Clintonin ja Venäjän presidentti **Boris Jeltsinin** huippukokouksesta voi tulla historiallinen.

Naton laajentumisesta on tarkoitus päättää heinäkuussa Madridissa pidettävässä huippukokouksessa. Avoinna olevat ongelmat Nato-Venäjä-suhteissa aiotaan ratkaista sitä ennen.

Shearer uskoo, että Helsingin huippukokouksessa voidaan harpata tuntuvasti eteenpäin Yhdysvaltain ja Venäjän välisessä Nato-kes-

kustelussa.

Yhdysvaltain tavoitteena on, että Venäjän ja Naton välisestä sopimuksesta tai perusasiakirjasta voitaisiin sopia jo ennen puolustusliiton laajentumispäätöksiä.

Myös EU:n pitäisi laajentua

Shearerin mukaan Naton laajentumisessa on tavoitteena vakauden lisääminen Euroopassa, mihin suuntaan myös Euroopan unionin pitäisi hänen mielestään kulkea.

Shearer katsoo, että EU:lle olisi tällä hetkellä kiireellisempää laajentua kuin syventää integraatiota, esimerkiksi talous- ja rahaliiton (Emu) kautta. Emun toteutumiseen aikanaan Yhdysvaltain lähettiläs kuitenkin uskoo.

Shearer korostaa, että päätavoitteena on kuitenkin Venäjän talouden saaminen jaloilleen. Hän viittaa mielipidetiedusteluihin, joiden mukaan tavalliset venäläiset vähät välittävät Naton laajentumisesta, vaan heille on tärkeintä se, että palkka juoksee, eläkkeet maksetaan ja terveydenhuolto toimii.

Shearer pitää Baltian maita Venäjälle taloudellisenä mahdollisuutena. Hän painottaa, että Baltian maita ei pidäkään nähdä Naton laajentumisessa ongelmana, sillä ne eivät muodosta mitään turvallisuusuhkaa Venäjälle.

(STT)

URHEILUA

Jukka Hartonen Finlandian nopein

Lähes suoraan Trondheimin MM-kilpailuista Finlandia-hiihdon lähtöön Hämeenlinnaan kiirehtinyt **Jukka Hartonen** oli vapaan hiihtotavan ykköksen sunnuntaina, helmikuun 23. päivänä. Hartonen voitti 75 km:n koitoksen ajalla 3.41.42. Toiseksi ehti paremmin pyöräilijänä tunnettu **Esa Skyttä**, joka hävisi Hartoselle lähes seitsemän minuuttia. Kolmanneksi nousi Liisa Anttila.

Naisten matkan paras oli venäläinen **Nadeida Simak** ajalla 4.27.31. Loppukirikkokilpailussa kakkoiseksi jäi **Marjut Rolig** vain sekunnin erolla ja kolmanneksi nousi **Liisa Anttila**.

Vapaan hiihtotavan Finlandia-hiihtoon ilmoittautui lähes 1700 hiihtäjää, joista noin viidennes liittyi mukaan Lammilta ja hiihti 42 kilometrin matkan. Yhteensä Finlandia-viikonloppu veti tapahtuman eri matkoille yli 6,000 hiihtäjää.

Tapahtuman ajan yleisin puheena oli keli, mikä teki erityisesti lauantaisesta (22. helmikuuta) perinteisen hiihtotavan hiihdosta raskaan. Kokonaisuudessaan markkinointisihteeri Sirpa Tuomaala Finlandia-hiihdosta katsoi, että tapahtuma täytti odotukset.

"Ensi vuonna Finlandia-hiihto täyttää 25 vuotta ja silloin tarjoamme hiihtäjille monipuolisen tapahtuman. Valmistautuminen juhluvuoteen alkaa nyt heti ja tavoitteenamme on tarjota hiihtoelämys 10,000 osallistujalle sekä vieraalle."

Tanja Poutiainen pronssille nuorten MM-alppihiihdossa

Mitaleitaan juhlineet alppihiihdon mahtimaiden laskijat säikähtivät nuorten MM-kilpailuissa Itävallan Schladmingissa, kun vasta 42:ntenä tyttöjen superpujottelurinteesen syöksynyt Suomen Tanja Poutiainen kiitti maaliin. 16-vuotias rovaniemeläinen voitti pronssimitalin.

Poutiainen on kehittynyt rivakasti vuoden aikana. Viime talvena hän oli nuorten MM-kisojen pujottelussa 20:s ja suurpujottelussa 22:s.

(Demari)

RAIVA AJA

ISSN 1059-4779

(THE PIONEER) - Established 1905

(UPS 454-580)

Periodicals postage paid in Fitchburg, MA

Published weekly except the last week of July, the first week of August and the last week in December by Raivaaja Publishing Co., 147 Elm St., Fitchburg, Mass.
POSTMASTER: Send address changes to Raivaaja, P. O. Box 600, Fitchburg MA 01420-0600.

EDITOR
BUSINESS MANAGER

Marita Cauthen
Jonathan Ratila

RAIVA AJA PUBLISHING COMPANY
Incorporated 1905

Mailing address: P.O. Box 600, Fitchburg, MA 01420-0600
Office and Bookstore: 147 Elm St., Fitchburg, Mass.
Hours: Weekdays 8:30 a.m. to 4 p.m.

TELEPHONE (508) 343-3822
FAX 508-343-8147

Subscription rates:
USA: 12 mo. - \$28.00; 6 mo. - \$20.00; 3 mo. - \$16.00
OUTSIDE USA: 12 mo. - \$33.00; 6 mo. - \$25.00

Advertising rates available upon request!

Advertising deadline is the Friday before the Wednesday the ad is to appear. Raivaaja Publishing Co. assumes no financial responsibility for typographical errors or omissions in advertisements. It will reprint without charge that part of the advertisement which is incorrect. Claims must be made within one week of Publication. Credit is made only for the first insertion.

Exchange rate

February 27, 1997

1 Finnish mark = US \$.1990

1 US \$ = 5.0239 FIM

Foreign exchange, New York prices.
Rates for trades of \$1 million minimum.

Nimipäivät

Maaliskuun 5 p., Laila, Leila
Maaliskuun 6 p., Tarmo
Maaliskuun 7 p., Tarja, Taru
Maaliskuun 8 p., Vilppu
Kansainvälinen naistenpäivä
Maaliskuun 9 p., Auvo
Maaliskuun 10 p., Aurora,
Aura, Auri
Maaliskuun 11 p., Kalervo
Maaliskuun 12 p., Reijo, Reko
Maaliskuun 13 p., Erno,
Tarvo, Ernesti
Maaliskuun 14 p., Matilda,
Tilda

Maaliskuun 15 p., Risto
Maaliskuun 16 p., Ilkka
Maaliskuun 17 p., Kerttu,
Kerttuli
Maaliskuun 18 p., Eetu,
Edvard

Lahjoituksia Raivaajalle

TUKEMISRAHASTO 1997: \$2,407.70

Tyenne Elizabeth Berkion muistolle
Eino Berklö, Leominster, MA\$20.00

Martha Asialan muistolle
Taimi Olkkola, Fitchburg, MA\$5.00

Ed Hagelbergin muistolle
Bertha & Don, Sonoma, CA\$1,000.00

Fanny Tornroosin muistolle
Roy & Raija Helander, Maynard, MA\$10.00

Herbert Ruotsalan muistolle
Roy & Raija Helander, Maynard, MA\$10.00

Entisen työntekijänsä **Bruno Reposen** muistolle
Francis L. Piermarocchi, Fitchburg, MA\$50.00

Frederic P. & Etta S. Jaakkola
Herndon, VA\$47.00
Nimetön\$12.00

Kiitos lahjoittajille!

Korjaus: Jorma & Frances Wuorinen ja Mildred Lahde tekivät viimeviikkoiset lahjoituksensa **Frank Lampen** muistolle.

From the desk of Stig Häggblom:

Suomen toinen valtiovarainministeri Arja Alho (sd) on kovasti ollut julkisuuden henkilö. Voisi kai sanoa, että Alho joutui vaikeuksiin siinä vaiheessa, kun julkisen keskustelu Suomessa vilkastui ja lehdistön otteet kiristivät 90-luvun alkuvuosina Kylmän sodan loppumisen myötä.

Alho sai "tehosekoittajan" maineen Helsingin juhla- viikkojen talousotkujen ansiosta. Lisää vettä kiukaalle tuli syksyllä, kun arveltiin, että Alho Brysselissä ja Strassbourgissa oli puhunut maansa Erm-kytkennästä yli valtuuksiansa.

Monet julkisuuden henkilöt, joukossa Suomen Pankin Sirkka Hämäläinen ja pankinjohtaja Harri Holkeri (joka piti Alhoa "kävelevänä katastrofina"), syyttivät Alhoa valuuttakurssien vuotajaksi, vaikkei todisteita asiasta ollutkaan.

Oikeuskansleri Jorma S. Aalto kuitenkin totesi helmikuun kynnyksellä, ettei näytöä ministeri Alhon vuodosta ollut. Arja Alho sai puhtaat paperit.

Mutta Suomessa keskustellaan nyt täysin uudella tavalla.

Åbo Akademien professori Dag Anckar on tuonut esille ajatuksen, että presidentin toimikautta Suomessa lyhennettäisiin kuudesta vuodesta neljään.

Anckar mainitsee, että Ah-tisaari ei ole tehnyt "juuri mitään näyttävää eivätkä puheetkaan sisällä oikein mitään".

Anckar oli kyllä liikkeellä jo 1982, jolloin hän arvosteli YVA-sopimusta. Anckar myös näytteli osaa, kuten toinenkin Åbo Akademien professori Krister Ståhlberg, kun Paavo Väyrynen väitteli tohtoriksi keväällä 1989.

Dag Anckarin ajatukset tulevat esille valtiosääntökomiteassa, jota johtaa kansanedustaja Paavo Nikula.

Tämän komitean pysyvä asiantuntija, kansleri Jaako Nousiainen ei kuitenkaan lämpene Anckarin ajatukselle. Yhdysvaltain malli ei Nousiaisen mielestä sovi Suomelle.

Anckar, joka esitteli mielipiteensä lehdistöhaastattelussa, perusteli lyhyemoää toimikautta sillä, että presidenttiä on nykyisin vaikea saada vastuuseen tehtäviensä hoidosta.

Amerikasta käsin arvioituna tuskin laajempikaan keskustelu tästä aiheesta Suomessa johtaisi pikaiseen nykykäytännön muutokseen.

On kuitenkin totta, että kuuden vuoden toimikausi nykyisin tuntuu pitkältä. Ranskassa se on vieläkin pidempi, seitsemän vuotta.

Tässä valossa katsottuna Mauno Koiviston 12-vuotinen virassaolo vaikeana

Suomen avoimempi keskustelu puhuu presidenttikaudesta

murroskautena sekä Urho Kekkosen 20 vuotta, tuntuivat nykyisin vallan urotöitä.

Valkoisen Talon haltija on virassa joko neljä tai kahdeksan vuotta, ja valituksi tullut on itse asiassa periaatteessa puolueelleen velvollinen yrittämään toista kertaa, onnistui tai ei.

Yhdysvaltain presidentti on ilman muuta maailman vaikutusvaltaisimpia henkilöitä. Valta tuntuu joskus paljon suuremmalta USA:n ulkopuolella. Maailma joutuu ottamaan varteen mitä Valkoisesta Talosta sanotaan.

USA:n julkisuuteen päin hyvin avoin politiikan teko muodostuu Washingtonin sisäpiireissä monasti kovin lukkiutuneeksi, eikä presidentinkään liikkumavara noidankehässä ole aina kovin suuri.

Kirjoittajan mielipide on kyllä se, että USA:ssa kansa kovin pitkälle pitää presidenttinsä vastuussa teoistaan. Kyllä sama pitäisi olla täysin mahdollista Suomesakin, olkoonkin presidentin virkakausi kuusi tai neljä vuotta.

Tuskin suomalaiset haluavat lyhentää maansa presidentin virkakautta, vaikka keskustelua asiasta onkin viritetty. Kuvassa presidentti Martti Ahtisaari ja rouva Eeva Ahtisaari itsenäisyyspäiväjuhliissa. Presidentti alkaa jo olla kuusivuotiskautensa puolivälissä. Kuva: Eeva, nro 1, 1997

Nuoret ja tietoverkot ovat Suomen 80-vuotisjuhlien aiheita

Suomi viettää tänä vuonna itsenäisyyden 80-vuotisjuhlia. Valtioneuvoston käynnistämän juhlahankkeen pääaiheena ovat nuoret, tietoverkot ja innovaatiot.

Esitellessään juhluvuoden linjauksia juhlatoimikunnan puheenjohtaja, opetusministeri **Olli-Pekka Heimonen** (kok) kertoi johtoteeman olevan "Suomalaisuuden Euroopassa". Tapahtumat keskittyvät itsenäisyyspäivän alle (29. marrask. - 6. joulukuuta), mutta toimintaa on tarkoitus järjestää eri puolilla maata pitkin vuotta.

Aloite Suomen 80-vuotisjuhlaksi tuli pitkälti kansalaisjärjestöiltä. Vuotta vietetään maltillisemmin kuin itsenäisyyden 75-vuotisjuhlia. Hankkeen budjetti on valtion osalta kaksi miljoonaa markkaa.

Sammolle Viroon nimikkorahasto

Sampo-ryhmä lahjoittaa Viron kansallisen kulttuurin säätiölle 150 000 Viron kruunua eli noin 58 000 markkaa. Tällä peruspääomalla yhtiölle perustetaan säätiön yhteyteen nimikkorahasto.

Rahaston tuotosta käytetään vuosittain 75 prosenttia yleishyödyllisiin avustuksiin ja stipendeihin. Sopimus Sammon nimikkorahastosta allekirjoitettiin helmikuun lopulla Tallinnassa.

Kaurismäki kahmi Jusseja

Aki Kaurismäen elokuva *Kauas pilvet karkaavat* keräsi Filmiaura ry:n perinteisessä Jussi-illassa viisi Jussi-palkintoa.

Kaurismäki sai henkilökohtaisesti tuottajalle kuuluvan parhaan elokuvan Jussin, parhaan ohjaajan ja parhaan käsikirjoittajan Jussit. Parhaan naisosan Jussin saanut Kati Outinen esitti Kaurismäen elokuvassa työttömäksi jäävää tarjottelijaa ja parhaan naispääosan voittanut Elina Salo ravintolitoitsijaa.

Parhaan miesnäyttelijän Jussin sai Jorma Tommila elokuvasta *Joulublleet*. Samalle elokuvalle meni myös paras miessivuosa-Jussi. Sen sai Oiva Lohtander.

Paras äänitys-Jussi meni Risto Iissalolle ja paras kuvaus-Jussi Olavi Tuomelle elokuvasta *Mertsatras*.

Vuoden tulokkaan Jussin sai Arttu Kapulainen elokuvasta *Tomas*.

Filmiauran omakohtaisin ja tunteellisin perustein jakaman Betonijussin sai elokuvatuottaja ja yritysjohtaja Jukka Mäkelä.

Suomen kulttuurirahasto jakoi ennätysmäisen potin

Suomen kulttuurirahasto jakoi ennätyselliset 33 miljoonaa markkaa apurahoina ja palkintoina.

Kulttuurirahaston 100 000 markan palkinnon saivat Kansanterveyslaitoksen pääjohtaja, professori Jussi Huttunen, näyttelijä Elina Salo ja valokuvaaja Pentti Sammallahti.

Suurin yksittäinen apuraha myönnettiin Inarinsaamenkielen yhdistykselle kielipesätoiminnan aloittamiseen. Kulttuurirahasto tulee tukemaan yhdistystä viiden vuoden aikana 1,5 miljoonalla markalla.

(Suomi-Seura)

Arne E. Äijälä

WORCESTER, MA - Arne E. Äijälä, 70, kuoli helmik. 21, 1997 kotonaan.

Hän oli syntynyt toukok. 3, 1926 Kurussa Suomessa Arvid ja Edla (Kivimäki) Äijälän poikana. Yhdysvaltoihin hän saapui 1959 ja oli asunut monia vuosia Worcesterissa.

Äijälä oli autokoriteknikko ammatiltaan ja oli työskennellyt 12 vuoden ajan Edward Buick Inc. firman palveluksessa, jätään eläkkeelle 1989.

Edesmennyt kuului First Assembly of God seurakuntaan.

Kaipaamaan jäi puoliso Maija (Viertola) Äijälä; kaksi tytärtä, Arja Kangas, Holden ja Carol Peterson, Worcester; kolme veljeä, Armas, Arvi ja Olavi Äijälä, kaikki Suomessa; neljä siskoa, Helvi Koskinen, Salli Niemenmaa ja Terttu Syväjärvi, kaikki Suomessa; sekä Eila Nordberg Ruotsissa; kuusi lastenlasta; ja sisarusten lapsia.

Nordgren, Carrigan, Mangsen Memorial Chapel, 300 Lincoln St., huolehti hautausjärjestelyistä. Hautaaminen Worcester County Memorial Park hautausmaahan Paxtonissa.

Kukkien asemasta vainajaa voi muistaa lahjoituksella: Assembly of God Church, Memorial Fund, 30 Tyler Prentice Road, Worcester, MA 01605.

MOORCROFT HAUTAUSTOIMISTO

31 Myrtle Ave., Fitchburg, MA
Puh. 508-343-7137

Ystävällinen palvelu

PYSÄKÖINTITILAT

Richard C. Moorcroft
Stephen R. Moorcroft

Evelyn H. Moilanen

ASHBY, MA - Evelyn H. (Sallinen) Moilanen, 89, 1090 New Ipswich Road, kuoli helmik. 25, 1997 Birchwood Care Center'ssä sairauden murtamana. Hän oli 1987 kuolleen Reino A. Moilasen leski.

Hän oli syntynyt maalisk. 18, 1907 Ashbyssä John ja Wilhelmina (Ruuhinen) Sallisen tyttärenä. Hän oli asunut lyhyen jakson New York Cityssä ennen kuin palasi synnyinseudulle.

Edesmennyt oli työskennellyt kokkina New Yorkin vuosinaan. Sitä ennen hän oli työskennellyt monia vuosia Norton Co.:ssa Worcesterissa.

Kaipaamaan jäi sisko Lily L. Ojam Fitchburg; kolme sisaruksen lasta, Vera Mattis, Springhill, FL, Helen Beauvais, Lady Lake, FL ja Dorothy Lehtinen, Teksas; ja heidän lapsiaan.

Sawyer-Miller-Masciarelli Funeral Homes, Inc., 129 Elm St., Fitchburg, järjesti hautausmaahan. Glenwood hautausmaahan.

Smith Funeral Home, Inc.

Elden E. Bjurling
Douglas Stone
Directors

69 Vernon St., Gardner, MA
Tel. 508-632-0377

Marmorisia ja graniittisia
hautakiviä

BOLSTER

Monumental Works

DAVID J. PRATT, omistaja
Route 26, Oxford, Maine
Puh. 207-743-2673

Kuolleita

Eino R. Karvonen

STAMFORD, CT - Eino R. Karvonen, 79, kuoli helmik. 18, 1997 kotonaan pitkän sairauden murtamana.

Hän oli syntynyt jouluk. 7, 1917 Fitchburgissa (MA) John R. ja Serafina (Sarikoski) Karvosen poikana. Hän asui lapsuutensa Shirleyssä (MA) ja Stamfordissa vuodesta 1952.

Karvonen oli työskennellyt Metropolitan Regional Division of Conrail firman palveluksessa tarkastajana vuoteen 1982, jolloin jäi eläkkeelle.

Edesmennyt oli toisen maailmansodan veteraani.

Kaipaamaan jäi sisko Ilmi M. Rix, Townsend; sekä useita sisarusten lapsia lapsineen.

Sawyer-Miller-Masciarelli Funeral Homes, Inc., 129 Elm St., Fitchburg, toimitti hautausmaahan Fitchburgissa.

Newton-Bartlett HAUTAUSTOIMISTO

Tel. 603-863-2113
42 Main St., Newport, NH

Robert H. Auchmoody Funeral Homes, Inc.

Poughkeepsie, NY Hopewell Junction, NY Fishkill, NY
452-1680 221-9234 896-6166

EDW. C. HALVORSEN, INC.

FUNERAL DIRECTORS

5310 Eighth Avenue, Brooklyn, N.Y. 11220

In continuous service to the community since 1849

TILLINGHAST - Hautaustoimisto

Danielson, Conn.
Tel. 203-774-3284

Central Village, Conn.
Tel. 203-564-2147

NORDGREN

HAUTAUSTOIMISTO

300 Lincoln Street, Worcester, Mass.
Puhelin 852-2161

ARTHUR A. NORDGREN

Sawyer-Miller-Masciarelli

Funeral Homes, Incorporated

129 Elm Street • 123 Main Street • 3 Massachusetts Ave.

Fitchburg Westminister Lunenburg

Directors:

Henry J. Masciarelli

John F. Masciarelli

Michael D. Masciarelli

Howard J. Miller

Ina A. Davidson-Carey

508-345-6778

Fax 508-345-5886

Also Serving Ashby, Ashburnham, Hubbardston

and Princeton

Massachusetts
Funeral
Trust

MAFPA
Massachusetts Funeral Directors Association

FORE
THOUGHT

Herbert Ruotsala

GILMANTON, NH - Herbert Ruotsala, 86, kuoli helmik. 23, 1997 Veterans Administration sairaalassa Manchesterissa.

Hän oli syntynyt kesäk. 20, 1910 Maynardissa (MA) Antti ja Helmi (Hänninen) Ruotsalan poikana. Päästyään Maynard High Schoolista 1929 hän jatkoi opintojaan Bentley Collegessa.

Ruotsala oli elinikäinen luottoyhdistysten ja osuusliikkeiden kannattaja ja oli organisoimut monia luottoyhdistyksiä ja osuusliikkeitä Massachusettsissa, New Hampshirissä ja Vermontissa. Hän oli ollut Fitchburgissa toimivan Workers' Credit Unionin apulaisrahastonhoitaja ja oli toiminut Boston Symphony Credit Unionin ja Boston Children's Hospital Credit Unionin liikkeenhoitajana.

Eläkkeelle jäädessään Ruotsala oli Hanover New Hampshire Credit Unionin liikkeenhoitaja.

Edesmennyt oli toisen maailmansodan veteraani.

1930-luvulla Ruotsala kuului "Ozone Eaters" ryhmään, mikä kiipeili Uuden Englannin alueen korkeimpien vuorien huipulle (ennen kuin niistä tuli hiihtokeskuksia). Hän harrasti myös puun parissa työskentelyä rakennellen ja kunnostellen taloja ja valmistaen leluja ja suksia.

Kaipaamaan jäi puoliso Anna (Lehto) Ruotsala; tytär Mary Sawabini, East Aurora, NY; poika Andrew Ruotsala, Seattle, WA; ja neljä lastenlasta, Ellen Ruotsala, Seattle, WA, Issa, Annie ja Jacob Sawabini, East Aurora, NY.

Hautaaminen Glenwood hautausmaahan Maynardissa.

Joseph L. Estabrook Jr.

WESTMINSTER, MA

Joseph L. Estabrook Jr., 56, 90 East Road, julistettiin kuolleeksi helmik. 24, 1997 saapuessaan Heywood sairaalaan Gardnerissa.

Hän oli syntynyt maalisk. 9, 1940 Gardnerissa J. Lyman ja Esther M. (Pollari) Estabrookin poikana ja muutti sieltä Westminsteriin. Koulunsa hän kävi Gardnerissa.

Edesmennyt oli itsenäinen yrittäjä ja innokas hiihtäjä.

Kaipaamaan jäi tati Elsie J. Pollari, Fitchburg; ja serkku Arthur Pollari, Myrtle Beach, SC.

Moorcroft Funeral service, 31 Myrtle Ave., Fitchburg, huolehti ruumiin poltosta. Hautaaminen keväällä Woodside hautausmaahan.

May

Funeral Service

HAUTAUSTOIMISTO

RUSSELL W. MAY

Palvelusta Norwoodille ja ympäristölle

85 Nichols St., Norwood, MA
Puhelin: 762-1509

Deware Family Funeral Homes

Serving All Faiths & Nationalities

Deware Funeral Home

Wollaston Chapel

576 Hancock Street

Quincy, MA 02170

Hannel Funeral Home

Hannel Chapel

86 Copeland Street

W. Quincy, MA 02169

Directors

Scott Deware Matthew Hannel

(617) 472-1137

Affordability Plus Service

Advanced Planning • Cremation Service Available

Services Rendered To Any Distance

Affiliated with the J.S. Waterman - Waring Funeral Homes

Bosk Funeral Home

85 Blossom Street
Fitchburg, MA 01420
(508) 342-3635

Ashburnham Funeral Chapel

33 R. Main Street
Ashburnham, MA
(508) 827-5700

John A. Bosk, Sr. John A. Bosk, Jr.
Donald G. Dufault
Registered Directors

MEMBERS OF LOCAL AND INTERNATIONAL
ASSOCIATIONS TO SERVE YOU WORLD WIDE.

LOCAL MEMBER CREMATION ASSOCIATION OF NORTH AMERICA

PRE-PLANNING AVAILABLE TO SUIT EVERY NEED FUNDED THROUGH:

• BANK TRUSTS • LIFE INSURANCE
• ASSOCIATION CANADO-AMERICAINE • AIA INSURANCE

AT-NEED SERVICES • CHURCH • CHAPEL • CEMETERY • RESIDENCE

SERVING ALL FAITHS

Rehn ei kieltäydy YK:n ihmisoikeusvaltuutetun tehtävästä

YK:n ihmisoikeusraportoija Elisabeth Rehn on Genevessä liikkuneiden huhujen mukaan vahvoilla YK:n ihmisoikeusvaltuutetun paikkaa täytettäessä. Rehn on jo ehtinyt ilmoittaa, ettei hän kieltäydy jos tarjous tulee.

Ihmisoikeusvaltuutetun paikka vapautuu kun viran nykyinen haltija Jose Ayala Lasson siirtyy Ecuadorin ulkoministeriksi.

(Suomi-Seura)

Suomenkielisten enemmistö tukee kaksikielisyyttä

Suomenkielisten suomalaisten enemmistö haluaa säilyttää Suomen kaksikielisenä ja valtaosa pitää ruotsin kieltä olennaisena osana suomalaista yhteiskuntaa. Heidän mielestään olisi vahinko, jos ruotsin kieli ja kulttuuri häviäisivät Suomesta.

Tiedot ovat peräisin ruotsinkielisten kansankäräjien, folktingetin, teettämästä tutkimuksesta, josta myös ilmenee, että neljäsosa suomenkielististä pitää ruotsinkielisiä ärsyttävänä ja vieraana kieliryhmänä.

Mitä nuorempi ja koulutetumpi ihminen on, sitä myönteisemmin hän suhtautuu suomenruotsalaisiin, ilmenee tutkimuksesta.

(Suomi-Seura)

Seurakuntien uutisia

Fitchburg, MA

Bethel-seurakunta

Suomenkielinen radioharrastus HYVÄT UUTiset lähetetään joka sunnuntaiamuksella asemalta WEIM am 1280, Fitchburg, klo 8:45.

Hengelliset tilaisuudet maaliskuun 9. ja 23. p:nä klo 2 ip. Elm St. Lähetyskirkossa. Tervetuloa mukaan. Pastori Mikko Tervo palvelee sanan julistuksena.

Tiedusteluja seurakunnan toiminnasta voi tehdä 343-9659.

Elm St. Lähetysseurakunta

Jumalanpalvelus sunnuntaina klo 9:30 aamulla. Pastori John Buczynski saarnaa. Pikku lapsille on järjestetty hoito jumalanpalveluksen ajaksi.

Kellokuoro kokoontuu maanantai-iltaisin klo 7:00.

Kirkkokuoro harjoittelee tiistai-iltaisin klo 6:45.

Hartaustilaisuus keskiviikkoisin klo 2:00 iltapäivällä.

Messiah Lutheran seurakunta

Perjantaina, maaliskuun 7. p:nä spagetti-illallinen klo 4:30-7:00.

Lauantaina, maalisk. 8. p:nä miesten rukousaamainen klo 8:30. Miesten kuoro klo 10:00.

Sunnuntaina, maalisk. 9. p:nä klo 9:15 aam. pyhäkoulu, high school -luokkalaisten ja aikuisten raamattutunnit sekä Parenting With Purpose -ryhmä pastoriin toimistossa. Englanninkielinen ehtoollis-jumalanpalvelus klo 10:30. Musiikkikomitea kokoontuu Elders -jäsenten kanssa kirkonmenojen jälkeen.

Suomen väkimäärä kasvoi hieman

Suomen asukasluku jatkaa lievää kasvuaan. Viime vuonna Suomessa asuvien määrä lisääntyi 15 000:lla. Lisäyksestä kolmasosa on ulkomaalaisia.

Maahan muuttaneiden ulkomaalaisten määrä on viime vuosina vähentynyt. Nyt heitä tuli puolet vähemmän kuin vuonna 1992.

Kaikkiaan Suomessa asuu väestörekisterikeskuksen mukaan hieman yli 5,1 miljoonaa ihmistä. Heistä ulkomaan kansalaisia on vajaat 74 000 eli 1,4 prosenttia koko väestöstä.

Suurin osa ulkomaalaisia on Venäjän kansalaisia, heitä asuu Suomessa vajaat 12 000. Virolaisia on maassa 9 000 ja entisen Neuvostoliiton passilla matkustavia noin 5 000.

Ruotsalaisia asuu Suomessa runsaat 7 000. Viidenneksi suurin ulkomaalaisryhmä ovat somalit, joita on maassa 4 500.

(Demari)

Tanssit Saiman Puistossa

Lauantaina
maalisk. 8. p:nä
klo 8 - 12 yöllä

Hi-Lites soittaa

Kaikki tervetulleita!
Finnish American Club of Saima

NORTH-END
SUBARU-MAZDA
Rte. 13, Lunenburg
(508) 582-4911 • 1-800-548-6699
ISUZU-SUZUKI
525 John Fitch Hwy., Fitchburg
(508) 345-1011 • 1-800-345-SAVE

Merkkipäiviä

Reino Isoniemi, 519 North B Street, Lake Worth, Florida, täyttää 90 vuotta maaliskuun 16. päivänä. Aikaisemmin Gardnerissa (MA) asunut Isoniemi ja hänen vaimonsa Aune ovat asuneet Lake Worthissa vuodesta 1969.

Nimityksiä

HELSINKI - Asianajaja, varatuomari, LL.M (University of Washington) **Tuomo Kauttu** on nimitetty Asianajotoimisto Teperi & Kauttu Oy:n (Helsinki) lakimieheksi. Tuomo Kauttu on työskennellyt aikaisemmin mm. Asianajotoimisto Saasto & Hirschin palveluksessa New Yorkissa.

Tuomo Kauttu

Raivaaja Publishing Companyn Vuosikokous

Saiman Puistossa
Scott Road
Fitchburg, Mass.

TORSTAINA
huhtik. 10, 1997

Kokous alkaa klo 7:30 ill. ja siinä käsitellään kaikki säännöissä määrättyt ja sääntöjen mukaisesti esille tulevat asiat. Kaikkia osakkeenomistajia kehoitetaan osallistumaan. Ellei se ole mahdollista, heidän tulee lähettää valtuutettunsa. Rekisteröinti alkaa klo 7:00 illalla.

Fitchburg, Mass.
tammik. 16, 1997

MIMMU M.A.
HARTIALA-SLOAN
presidentti

ROY HELANDER
sihteeri

Järjestämme matkoja
Floridaan ja
Suomeen ja
minne tahansa maailmassa

Puhumme suomea

GIT MATKATOIMISTO

69 Main St. Leominster
Puh. 537-4536

Fitchburg, MA

Sal's Mini-Mart kaupasta, osoitteessa 449 Mechanic St. (entistä Mini Mallia vastapäätä), löytyy nyt tuoreimmat RAIVAAJAT.

Raivaajan lisäksi kaupasta löytyy myös suomalaisia leivonnaisia, reikäleipää, pullaa ja korppuja. Kahvikupposen ja muiden pikkuostosten lisäksi Salilla voi tankata auton tankin täyteen matkaa jatkaakseen.

Liikkeen omistaja Bill Saladin totei Raivaajan toimittajalle, että "älä anna nimeni harhauttaa, äitini on suomalainen Jokinen".

Finnish American Club of Saiman luistelukomitea järjestää kalkkunapäivällisen sunnuntaina, maaliskuun 16. päivänä klo 1:00 iltapäivällä Saiman Puistossa. Päivällinen alkaa klo 12:00 keskipäivällä seurustelun merkeissä.

Iltaapäivän aterialla tarjotaan kalkkuna kaikkine lisäkeineen: kastike, stuffing, perunasose, butternut kurpitsa, herneitä ja sipulia, karpalohyytelö ja joukko jälkiruokia.

Hinta on \$7.50 aikuisilta ja \$4.50 alle 12-vuotiaita lapsilta. Paikkavaraukset voi tehdä soittamalla Joan Niehausille numeroon 508-345-1693.

Tulot Finnish American Club of Saiman hyväksi.

Fitchburgin Kalevalisten 10-vuokoinen suomenkielen

kurssi alkavaa maanantaina, maaliskuun 17. päivänä klo 7 illalla Kaleva Kodissa, 107 Mechanic Street.

Kurssilaiset kokoontuvat maanantaisin klo 7-9, ja välillä päästään nauttimaan kotitekoista pullaa joko kahvin tai mehun kera. Opetusta kolmella tasolla.

Rekisteröinti ensimmäisenä kurssi-iltana klo 6-7.

Lisätietoja Martha Kuokkaselta numerosta 508-874-2780.

Pyhän Urhon juhlat

EAST TEMPLETON, MA - Pyhän Urhon päivää juhli-taan perjantaina, maaliskuun 14. päivänä klo 6-10 illalla Main Streetillä sijaitsevassa Olsen's Restaurantissa.

Veikko Honkala viihdyttää haitarilla ja tarjolla on sekä suomalaista että amerikkalaista ruokaa.

Ravintola löytyy ottamalla exit 21 Route 2:ltä ja ajamalla 3/4 mailia mäkeä alas.

Lisätietoja numerosta 508-632-7060.

Haluan ostaa
farmin tai maata
Ashburnhamin,
Westminsterin tai
Hubbardstonin alueella
Tuomo Peltokangas
508-827-4419
iltsain

Kaikenlaisia vakuutuksia Puhutaan Suomea

NIEMI
INSURANCE
AGENCY, INC.

135 Main Street, P.O. Box 449
Välitetään myös kiinteistöjä

Westminster, MA
Puhelin 874-2921

CHOICE
INSURANCE AGENCY, INC.

Täydellinen vakuutuspalvelu
KIINTEISTÖ - IRTAIMISTO
KODINOMISTAJIEN
AUTO - PALO - HENKIVAKUUTUKSIA

376 Summer St.
Fitchburg, MA
Tel. 508-343-4853
Elno E. Niinimäki
SUOMEA PUHUVIA VIRKAILJOITA

HUHTALA OIL CO.

198 PATRIOTS ROAD, EAST TEMPLETON

- Our own service department to our customers
- New customers always welcome
- Our third generation

CALL 632-1221

Our service area is from North Rutland to Orange

Suomesta ja vähän muualtakin

MAILA ANDERSSON
ESPOO, SUOMI

21. helmikuuta, 1997

Terveiset täältä Suomesta. On kaunis auronkoinen pakaspäivä. Taivas on niin sininen ja hanki puhtaan valkoisen, kimmeltäen tuhansin timantein. Talitintit pitävät konserttiaan jo varhain aamulla.

Valo lisääntyy aamu aamulta ja mielialat kohoavat sitä mukaa kun valo voittaa. Piimeiden kuukausien valolähteiksi ovat tulleet voimakkaat laajapintaistiset valolamput. Pätsi hoitolaitoksissa ne ovat saavuttaneet suuren suosion myös yksityiskodeissa.

Helsingissä on avattu pari kahvilaa, joissa asiakasta hivelevät lamput 2,500 luxsin voimalla, kun pilvisenä päivänä ulkona on noin 1000 luxsin verran luonnonvaloa.

Sairaaloissa käytetään näitä lamppeja kaamosmasennuksen hoitoon.

Helsingissä käydessäni huomasin, miten saastunutta ilma siellä on. Helsingin kaupunginhallitus on hyväksynyt valmiussuunnitelman äkillisten ilmansaasteuippujen varalta. Silloin suositellaan henkilöautojen kotiin jättämistä ja joukkoliikenne oli ilmaista.

Omalla autolla ei kannata edes yrittää Helsingin. Sieltä on aivan mahdotonta löytää parkkipaikkaa päiväsaikaan.

Koululaiset hiihtolomilla

Koululaisilla alkoivat hiihtolomat. Pohjoiseen menevät junat oli loppuunmyyty. Laskettelurinteet ja sikäläiset majoituspaikat ovat suuressa suosiossa. Majoituspaikat

Tallinnan Stockmann

järjestävät monenlaista ajanvieteohjelmaa iltaisin sekä opastettuja retkiä luontoon.

Ne, jotka eivät mahtuneet mukaan matkalle, jäivät tänne Etelä-Suomen hiihtokeskuksiin. Tänä vuonna se oli mahdollista, sillä lunta on nyt täälläkin aivan riittämiin.

Partiolaiset menivät metsäleirille. Ei muuta kuin teltat pystyyn ja kamina sisään turvaamaan lämmityksen. Kenttäkeittiö metsän reunassa, jossa valmistuivat hyvät ateriat kolme kertaa päivässä. Kuumaa mehua oli tarjolla kaiken aikaa.

Reipas liikunta ja riittävä lepo aidon luonnon keskellä saa meidät paremmin jaksamaan koulutyön parissa, kertoi yksi reipas partiolaisittö.

Partioleiri sai myös arvovaltaisia vieraita ulkomailta. Se oli leirin kohokohta, jossa myös televisio, radio ja runsas määrä valokuvaajia oli pai-

kalla. Tv-uutisissa mainittiin, että useat eduskuntamme jäsenet ovat olleet partiolaisia.

Konserttavierailuja

Suomessa on runsaasti konserttavierailuja. Luciano Pavarottin konsertti on 15. marraskuuta. Halvimmat liput maksavat 390 markkaa, kalleimmat 1,150 markkaa, ja ne myytiin hetkessä loppuun. Melkein kaikki liput menivät sähköistä tietä. Luukuilla jonottajat kärsivät tappion.

Viimekesäinen Tina Turnerin konsertti myytiin loppuun päivässä, 50,000 lippua.

Nyt on tulossa U2 Pop Mart yhtye ja juuri tänään myytiin kaikki liput loppuun hintaan 254 markkaa. Nuoret viettivät yön lippujonossa, näin varmistaen lipun saannin. Tämä irlantilaisyhtyeen konsertti on Olympiastadionilla 9. päivä elokuuta.

Kyllä Suomessa raha liikkuu.

Tietokoneet kaikkialla

Tietokoneet ovat valloittaneet jo useat kodit, koulut ja myös lastentarhat. Päivälehtien yleisöosastot ovat tulvillaan kirjoituksia, joissa vanhemmat vastustavat liian varhaista tietokoneiden käyttöönottoa.

Helsingin yliopisto järjestää ilmaista tietokoneopetusta eläkeläisille. Tulijoita on enemmän kuin voidaan ottaa. Ystävättäreni on joutunut täysin tietokoneen vangiksi. Hän viettää useita tunteja päivässä koneen ääressä ja nauttii siitä suunnattomasti.

Mihin vielä ehtivätkään ne suomalaisnuoret, jotka laativat koulun tietokoneilla luotokortteja tilaten niillä tavaraa ulkomailta? Muun muassa CD levyjä. Vääräys paljas-

tui vasta sitten, kun maksuja ei kuulunut.

Ruotsissa koulupojat valmistivat pommin. Rakenusohjeet he saivat koulun tietoverkoista. Luokkahuoneen ovi paiskautui auki, sytytti huoneen sisustuksen tulee, rikkoi ikkunat. Vaatteet tulella pojat pakenivat luokastaan.

Näin kertoi ruotsalaislehti. Nuorilla on hyvät hoksotimet. Opettajat kertoivat oppivansa paljon oppilailtaan näistä tietoverkoista.

Tallinnan matkalla

Kävinhän siellä minäkin, Tallinnassa nimittäin.

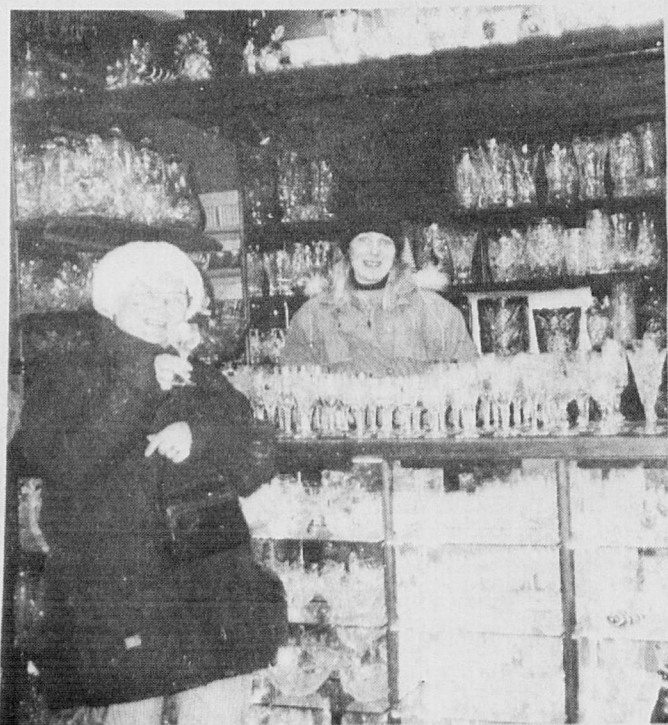
RAIVAAJAssa on ollut useita kirjoituksia Virossa, joten mainitsen vain muutamia henkilökohtaisia tapahtumia valokuvien kera.

Laivat kulkevat päivittäin. Tosin joskus on ollut niin kovia myrskyjä, että matkat on peruutettu. Helmitauluja näki useissa pikkukaupoissa ja niillä myyjät laskivat todella nopeaan.

Suomen markka on siellä vahva ja ostosmatkat ovat hyvin suosittuja. Turisteja käy useista maista. Katukuva oli hyvin kansainvälinen. Tapa- sin siellä useita suomalaisyrittäjiä. Stockmannilla oli asiakkaita tungokseen asti. Myyjät olivat ystävällisiä ja hyvin palvelunhaluisia.

Kadulla kävellessämme tarttui usein hihaamme kiinni myyjä, jotka tarjosivat väkeviä juomia, tupakkaa ja käsinkudottuja asusteita. Matkaoppaamme oli meitä jo varoittanut näistä myyjistä. Ostin kuitenkin yhden villasukat, joita myi niin suloinen vanha venäläismummo.

jatkuu sivulla 16

Olga myy ja Maila ostaa kristallia Tallinnan torthallissa.

Irina myy juustoa Tallinnan kauppahallissa.

Marskin patsas halutaan siirtää torille Mikkeliissä

Kuvanveistäjä Kalervo Kallion veistämä Suomen marsak=lkka Mannerheimin patsas Mikkeliissä tahdotaan siirtää nykyiseltä paikaltaan torille. Näköispatsas, jossa Marski marssii palveluspuvussa, pystytettiin 1960-luvulla Suur-Savon aukiolle. Aukion nimi muutettiin Marskin aukioksi.

Patsaan siirrosta on tehty valtuustoaloite, ja siirrosta on keskusteltu vilkkaasti koko alkuvuosi. Kaupungin kulttuurilautakunta on asettunut kannattamaan patsaan siirtoa. Mikkeli hyödyntää päämajakaupungin mainetta turistien houkuttelussa, ja myös matkailuväki haluaisi patsaan paikalle, josta turistit löytävät sen helposti.

Kuvanveistäjä Kallio toivoi, että jalustoineen

yli viisimetrinen patsas sijoitettaisiin torille lääninhallituksen eteen.

Myös torin toiselta sivulta on etsitty paikkoja. Siellä sijaitsevat kaupungintalo ja kirjasto. Kaupunginvaltuusto saanee patsas-asian päätettäväksi lähipäivinä. Patsaskeskustelu halutaan pian loppuun, sillä Mannerheimin syntymän 130-vuotisjuhlallisuu-
det 4. kesäkuuta haluttaisiin pitää uudella paikalla.

(HS)

Mikkelin Marskin on veistänyt Kalervo Kallio.

Viikkomme on alkanut taas railakkaasti Olavi Kärjen ja Charlien tahtiin. Maanantai oli muutenkin mukava päivä, sillä vietimme osan päivää Kravis Centerissä Manhattan Tap -ryhmää ja heidän taitojaan ihailleen.

Tiistain vietimme Elinan kera Karen Cahillin yhdeksättäkymmenettä syntymäpäivää juhlien. Karenilla oli vieraanaan mm. Erik Lindström, joka soitti meille taidonnäytteenä erään Karenin monista sävellyksistä.

Keskiviikkona saimme vieraksemme iltapäivän kahvi-ohjelmaan Henry Forsterin, Janet Kiven, Eero Keräsen sekä hänen sisarensa. Eero toi mukanaan mandoliinin, sähköurut sekä trumpetin.

Aika veijari! Hän nimittäin osasi soittaakin jokaista vehjettä kiittävästi.

Torstain vietimme tuttuun tapaan Leo Jaakkolan ja Charlien kera.

Parjantaina vietimme tämän kuun syntymäpäiväsankareiden juhlaa. Tun-

nelma oli ilmapallojen kera korkealla ja pöydät tietyksi koreana.

Kiitos vanhoillis-lestadiolaisille sunnuntain jumalanpalveluksesta sekä Helping Hands ryhmälle avusta kuluneella viikolla.

Ja tietenkin kaunis kiitos meitä jeesanneille lukemattomille vapaaehtoistyöntekijöille, kuten Katja Kalervolle, Sylvia Söderströmille, Esther Kesslerille, Henry Forsterille, Janet Kivelle jne. Te jokainen tulette avuksemme hymy huulilla, mukisematta, monta kertaa viikossa. Eli siis sylillinen ruusun-
tuoksuista kiitosta teille kaikille.

Vietimme erään aurinkoisen helmikuun aamun Elina ja Seppo Kurosen vieraanvaraisessa kodissa. Emäntä ja isäntä eivät edes silmiään räpäyttäneet, kun kolme-toistapäinen joukkomme hyökkäsi kahvileipien kimp-
puun. Kiitos teille Kurosen herrasväki!

Niin on viikko taas hurah-
tanut kuin jumbojetin siivellä. Olemme saaneet kyy-

tiimme kaksi uutta asukasta, Lempi Cutlerin sekä Hilma Paulingin. Tervetuloa mukaan ilonpitoomme.

Hyvää viikon jatkoa
ANU

Finnish American Club

6016 Delaware Ave.
New Port Richey, FL 34653

Maalisk. 15. St. Urho's Dayn mojakkaillallinen, ohjelma ja tanssit klo 6 illalla. Doris Rohl soittaa. Liput etukäteen.

Maalisk. 20. - Muotinäytös ja lounas klo 12 keskipäivällä. Liput etukäteen.

Maalisk. 25. - Lumilintujen piknikki Anderson Park Shelter 4:ssä keskipäivällä.

Lipputietoja saa numeroista: 849-6349, 848-0622 tai 942-3916.

Tiistai-iltaisin bingo klo 6. Torstai-iltaisin penni-bingo klo 6-8:30.

Skandinaaviset tanssijat torstaisin klo 10-12 aamupäivällä.

Suomalainen kuoro tiistaisin klo 12:30-1:30 iltapäivällä.

Ukkopekan kippari Pentti-Oskari Kangas odottaa innolla avovettä Turun saaristosta vihdoinkin todellinen matkailuvaltti

Suomen merialueen viimeisen matkustajahöyrylaivan päällikkö Pentti-Oskari Kangas on niin innoissaan tulevasta kesästä, että sortuu käyttämään melkein raamatullisia äänenpainoja.

"Ensimmäistä kertaa sekä kuljetuskalusto että ohjelmapalvelut ovat nyt siinä mallissa, että todella on, mitä asiakkaille tarjota. Se on täytetty!"

Kankaan mukaan ainutlaatuisen kauniin Turun saariston potentiaaliset hyödyntämismahdollisuudet matkailun saralla on noin periaatteessa ymmärretty jo toistasataa vuotta. Käytännön kysymyksiin vain on tullut niukasti ja hitaana-
laisesti vastauksia.

"Ensimmäiseksi on tietysti pitänyt ratkaista, miten saaristoon mennään. Nyt se puoli on kunnossa: tarjolla on yhdeksän erikokoista alusta", toteaa Kangas, joka itse on viettänyt Ukkopekkansa peräsimessä jo 12 vuotta.

Viimeiset viisi vuotta kippari on yrittänyt vastata kahteen muuhun peruskysymykseen: minne matkailijat voisivat saaristossa mennä ja mitä tehdä?

"Kylmä tosiasia on, että pelkät risteilyt eivät asiakkaille riitä."

Valmiita paketteja 30

Helsingin matkailumessuilla Kangas kumppaneineen paljasti ensimmäistä kertaa suurelle yleisölle koko kuvan siitä,

miten mahtavasti verkostoitumiseen perustuva tuotekehittely on edennyt.

On rakennettu 30 valmista, mutta toki räätälöintikelpoista matkapakettia 2-500 hengen ryhmille. Ohjelmaa löytyy kuhanuistelusta henkilökunnan hitsauskurssiin. Pääpaino on kesässä, mutta tarjontaa löytyy jonkin verran kaikkina vuodenaikoina.

Mielikuvistusta on käytetty kiittävästi. Esimerkiksi sopii vaikkapa "Pirturetki salakuljettajien vesillä", jota esite kuvailee tähän tapaan: Retki kulkee rymätyläisellä yhteysaluksella pitkin vanhoja salakuljetusreittejä Rymätylän vesillä karikoita varoen. Oppaanne kertoo omakohtaisiakin kokemuksia ja tarinoita näistä saaristolaitosten ulkomaankaupan kulta-ajoista. Matkalla nautimme hyväntuulen kahvit ja aveccina plöron Algot Niskan tapaan...

"Pakettikokonaisuuden punaisena lankana kulkee kuitenkin ruoka, joka on olennainen osa lähes kaikessa matkailussa", Pentti-Oskari Kangas luonnehtii.

JAAKKO ASIKAINEN
(Demari)

Pentti-Oskari Kangas ennustaa, että Turun saaristomat-
kailu ottaa lähiaikoina hulman harppauksen eteenpäin.

The Finnish-American

RAIVAAJA

Destructive Forces

by Santeri Alkio
translated by Richard Impola*continues from last week*

CHAPTER EIGHTEEN

In which we learn of a death, the inventory of the inheritance, more of Mikko's scheming, and the engagement of Annikka and Matti.

Antti Märkänen died early in the winter. The relationship between the Märkänens and Mikko Siikalahti had become unbearably strained, and Mikko's efforts to interfere in the internal affairs of the household had failed completely. The aged cantor Semenius was still in charge of the family's letters of credit. Antti Märkänen had always relied on him whenever a scribe was needed, even though the old man's literacy left something to be desired. But Antti liked old Semenius because he kept his mouth shut about all their affairs, so that Mikko Siikalahti, who had a burning desire to know about them, was never able to find out anything. In addition, Mikko's courtship had come a cropper. He had even become the butt of Annikka and Matti Hautala's laughter one night. Early one evening, you see, Mikko had sneaked off from home and gone to the Märkänens. He knocked at the door of Annikka's loft, thinking that no one else would be there on a week day — but Matti Hautala was already there.

Mikko was stupefied when he realized his blunder, and tried to invent every conceivable excuse for his nocturnal excursion. Matti kept pressuring and tormenting him. Mikko, cursing "such people" to the most miserable place where humans can go, went stomping off home, hating the Märkänen family more than ever. But since nature had not bestowed upon him any great talent for scheming to get the revenge for which his soul burned, he was reduced, in this as in many other instances, to devout wishing, to mere shadow plays of his extraordinary thirst for revenge and the measures he would take in order to achieve it.

This thirst and these measures had often been laughed at before, and had made Mikko the object of general mockery. But now the

time was so favorable to his wishes that in many cases, Mikko was able to achieve his goals. And since hardly anyone laughed at all these days, Mikko and his activities were less laughed at now.

Now old Antti Märkänen was dead. No one seemed to think it mattered much. Someone might say: "We all have to go some day, the rich as well as the poor," but the remark had no great depth of feeling.

Then there were Märkänen's letters of credit. Everyone talked about them — they knew that there were a large number and that they lay in peace at the bottom of a chest as long as debtors went at appropriate intervals to chat with old Märkänen, and to tell him: "It's so good of you not to come and press me... When God lets me get going again, I'll be sure to pay you fair and square." Then the old man always said:

"Well, yaah, there's always so much to do with these debts." Then he would change the subject. When the debtor had left, his wife would usually say:

"What kind of man are you... you don't even ask... they're never going to pay you."

"Well, they'll pay when they can. What's the use of bothering them? Who's going to force people now..."

And when they had quarreled a little more, the status quo was continued. The letters of credit remained at rest on the bottom of the chest, and the people knew that too. But now the debtors were trembling.

Mikko demanded that the hardhearted Stenfors be made the executor, but the wife said she would not have just anyone the sea had washed up. Since Semenius had previously acted as scribe in this house, since he knew the books and their affairs from earlier days, and since he was a good friend of her deceased husband, who himself had ordered that Semenius take care of the inventory with the help of Valee Varpula, the matter was settled. Mikko strongly opposed Valee — there were after all others — but the old woman laughed.

"What others? And what's wrong with Valee?"

Mikko was unable to explain exactly what was, but kept offering objections, suggesting one thing and then another. Märkänen's wife, however, was adamant, and Cantor Semenius and Valee Varpula were appointed as executors.

On the day for the inventory of the estate the debtors (those, that is, who were worried about their debts) gathered to sit on the bench at Märkänens. They all looked humble and downcast. Mikko Siikalahti was in a good mood the whole day, joking when the occasion presented itself. He offered the deceased Märkänen's home-grown tobacco to the men, saying with a laugh: "Let's smoke up a storm now that we have our hands on the old man's tobacco; he was so god-awful stingy with it."

And the debtors filled their pipes, laughed warmly at Mikko's witticisms, thinking: perhaps the good God will grant that I can still go on... people probably tell a lot of lies about the innkeeper... saying, "This tobacco is really well cured, isn't it?"

"Indeed it is, very flavorful."

Mikko laughed and said:

"I could never make anything like this, no matter what I do! I've tried many times, but it never turns out well. And nobody seems to be able to do it these days. Did the old man's tobacco humidor get marked down, cantor?"

The cantor did not hear him.

"Did you hear me, cantor?"

"What?"

"I said..." and Mikko repeated his words.

The cantor blew his nose.

"It probably did. And it was such an old tobacco humidor that..."

"Not at all. It had an iron band on it. We'll have it, unless the old woman will give it to us without counting it in the division of goods. Let's have it, ma'am, what will you do with it?"

"Well, if you really want it, then take it."

Mikko stepped nimbly in back of the cantor.

"Cantor, wipe the humidor off the list. We've already settled it with the old lady."

The cantor had a quick temper, especially when he was annoyed while performing a duty.

"Get out of my way and stop messing things up. Keep your humidor once you've got it."

The rest of the people had trouble to keep from laughing.

When the goods had all been recorded, they went into the parlor to get the family papers straight. To guard Annikka's rights, there was an uncle on her father's side, who said nothing during the whole day, and was hardly noticed except when he fell asleep sitting up and his pipe went out.

"We'll see," said Mikko, when the cantor took the first papers into his hands, "if there aren't a lot of lapsed papers among them." And in a whisper, so that the wife who sat near the coffin with her hands clasped and was a little hard of hearing could not hear, he added, "The deceased was so careless with them."

"What did you say?" asked Märkänen's wife when she saw him whispering.

"Nothing, just making idle talk with the cantor."

"Why keep it a secret then... Speak up so that people can hear."

Mikko had something to say about every letter of credit. He wondered that one of them was still unpaid, that so-and-so had a debt here but hadn't been around all day. Would he even acknowledge it? Who was the witness to it? A few of the smaller debts were outdated, and in connection with them he found reason to observe softly to the executors — each time in a different mode — that "if the deceased had lived a few more years, the chest and its papers could have been burned without any great loss. Thus it was well done of God to take him away."

They finished with the letters of credit.

"That seems to be all," said the cantor.

"That's all," the wife agreed.

"All! It can't be!" shouted Mikko.

"That's all. At least I don't have any more," the wife asserted.

"Well, what the devil! Show

me the letters of credit."

"What letters of credit?"

At that moment Annikka came in with some papers in her hand.

"What's Mikko yelling about? Is he afraid something is being stolen here?" she said, handing the papers to the cantor.

"What are those papers? What business do you have taking care of papers and letters of credit? Is Hautala's letter of credit there?" asked Mikko, stepping closer to the table. The cantor told him that all the papers were there. In his rage, Mikko saw fit to say:

"They're not all there!"

"Keep quiet now, Siikalahti," the cantor said to calm him.

"Why?"

"So that you'll be acting like a human being," said Valee.

"Well it's strange, if a person who's involved can't look into things when you can plainly see that the letters of credit are all over the place, probably some of them in the maids' and hired hands' keeping! I'm not concerned for myself, but for my children."

"Hold your tongue, you tightwad!" stormed Annikka. "You think everybody is a thief, because you're one yourself."

"Prove it — But why are you hiding those letters of credit?"

"It's not your business to ask nor mine to answer! Since every last one of them is there, then what more do you want of us?" Annikka burst into tears. Her mother and the men began to console her, but Mikko went on talking, declaring that it was the same old thing, that they were always on his neck in this house, but that he would put an end to it.

It was announced that Hautala's letters of credit came to fifteen hundred markkas without the guarantees.

"What is that man living so high on?" Mikko could not refrain from saying.

No one had any comment on that. After a brief silence, Mikko announced again:

"I demand that the distribution of the inheritance begin at once."

turn to **DESTRUCTIVE** page 14

This is the fifth installment in a series of articles on historical Finnish American recording artists written by Tolvo Tamminen of Riihimäki, Finland, and translated by Roy Helander.

Tamminen has spent a decade researching the life and work of the men and women whose voices and music have been preserved on old cylinder and 78 r.p.m. disc recordings.

William Edward Stein was born in Long Cove, Maine, on January 10, 1893. His parents hailed from Viitasaari. His father Matti Sten had moved to Long Cove in 1882, but his mother Matilda and their five children came seven years later. The family's youngest, William Edward, was born in the United States. The Stein's lived in Long Cove until 1899, when the family moved to Fitchburg (MA).

Both parents were musical. The mother had a fine ear and the father had made violins already in Finland and was a passable violinist. So it is no wonder that all the children inherited musical abilities from them.

William Stein began his musical studies at the age of 10. He began on the violin, but when his oldest brother John bought a piano, it became clear to William that the piano was for him as well. His gift for composing became evident as he secretly practiced on his brother's piano. One day on returning from work, the eldest brother heard William playing. John noticed William's extraordinary talents and ordered the boy to take lessons.

The first teacher was Tyne Karlson in Fitchburg in 1903. His next teacher was Lina Pencol, and in 1910 William Stein travelled to Boston to study with the famous Baumgarten. At the same time, he studied music theory, counterpoint and composition with the director of the Conservatory, professor Patz.

Stein began to appear as a pianist, a semi-professional pianist at that, at the various festivals of the Finns, Swedes, Americans and the Germans. He appeared as a soloist and also in the orchestra.

William Stein married Anna Tyynilä in Fitchburg in 1912. Anna Stein became a word-smith for her husband's works. Anna was from a noted musical family in that her brother was the popular music composer, Valto Tyynilä.

The following year, the Steins moved to New York where William began a long career as a musician, composer and piano teacher.

At first Stein was the pianist at the Finnish Madison Hall, 1941 Madison Ave at 125th

St. In 1914 he founded his own three-man dance orchestra there, which was known as the European Trio. It consisted of William Stein (piano), Juho Koskela (vocals and cello) and George Agins (violin). Later there were as many as seven players in the group.

In 1917 the orchestra moved to the Työväentalo, also known as the Fifth Ave. Hall,

and played there until 1922. Later in the '20s Stein played with Väinö Kauppi's Suomi Orchestra and with his own Stein-Ostman orchestra at various Finnish halls in New York.

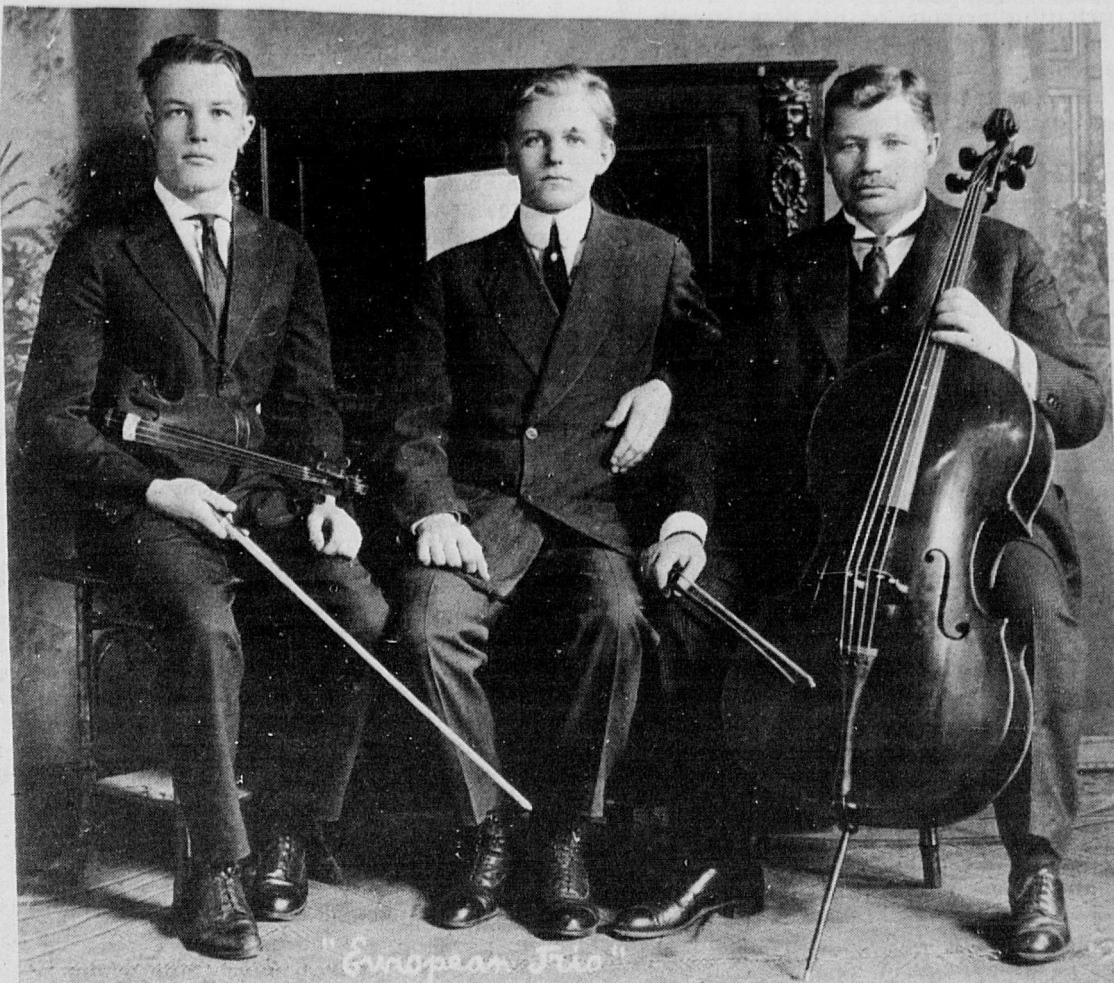
William Stein began to compose by making arrangements of simple pieces. His first own composition was "Sinä sanoit" (You Said) came into being in 1913. From that

year onward Stein became a prolific composer. He composed hundreds of songs as well as four operettas: *Lehtimajan kukka* (The flower of Lehtimaja), *Kun kevät kutsuu* (When Springtime Calls), *Kul-*

takaaren laulaja (The Singer of Kultakaari) and *Maailman ympäri* (Around the World).

From 1915-1934 Stein recorded for Columbia and

turn to **W E STEIN** page 14

The European Trio: George Agins, violin; William E. Stein (1893-1957), piano; and Juho Koskela (1870-1942), cello. Original photograph by S. Redfield (NY).
Raiwaaja Publishing Company collection

William E. Stein

(Sten from 1946 on)

pianist, composer and
orchestral leader

by Tolvo Tamminen

translated by Roy Helander

Music by William E. Stein

sampling of his compositions recorded
on the Victor label

Chrysanthemum
Entis' Ajan Polkka
Kesävirkestystä
Kevät Laulu
Kuutamo Yö
Oli Silloin
Sua Lemmin
Sulle
Tullos Lippumme Luo

William E. Stein
(1893-1957)

David Bradley found

The author David Bradley has been found. Surprisingly many RAIVAAJA readers unselfishly participated in this search.

The contributing persons on the homestretch were editor in chief Marita Cauthen and Raimo Ahti of Lunenburg. In the mid 1980s Ahti had been to Finland with Bradley, and in Murmansk, too, in the then Soviet Union, participating in a 60 kilometer ski race.

By the end of February I had received a phone call that began in this manner:

"I am David Bradley . . ."

I felt just like those who found David Livingstone in Zambia, Africa . . .

David Bradley and I agreed to meet in March in Bar Harbor, Maine.

So I can state: you'll hear from me later . . .

Thank you all who participated in the search. David Bradley sounded energetic and had just celebrated his 82nd birthday.

Stig Häggblom

Looking for FAHS charter members

CANTERBURY, CT - The Finnish American Heritage Society of Canterbury is proud to announce it will host an 10th anniversary celebration on Saturday, April 19, from 3-10 p.m. at the Knights of Columbus Hall in Taftville.

One focus of the program will be to honor our charter members. A plaque is being prepared listing each of the charter members. If you are a charter member currently not involved with FAHS, please contact us as soon as possible. If you are family members of charter members no longer with us, please consider attending to honor the family member.

The final list must be at the facilities making the plaque next week, so please, if you are a charter member and are not currently on the membership list, or if you know of someone who is or was a charter member, please contact Stephen Mylly at 860-889-0558 or e-mail at wilarm1109@aol.com.

Many other interesting and entertaining aspects of the program will make your afternoon one to remember. A sit-down dinner of baked stuffed chicken breast will be served followed by dancing to the music of Veikko Honkala.

The cost of the tickets will be \$15 per person and reservations are required. Contact Anita Smiley at 860-887-8111 or 860-889-7820 to reserve your seats now. The deadline for taking reservations is April 9.

Other Finnish organizations are invited to join us in celebration, as well as our many friends. Bring family and friends. The hall holds 150 people so please make your reservations now and join FAHS in celebration.

For further information, please contact either Stephen Mylly or Anita Smiley at the numbers above. We look forward to visiting with our many members and friends.

FAHS

Historic doors of Katajanokka

HANCOCK, MI - "The Doors of Katajanokka," colored pencil drawings of the doors found in this historic Helsinki neighborhood by Finnish-American architect John Haro, F.A.I.A., is the feature of the Suomi College Heritage Center exhibit, running through March 28. The exhibit is free and open to the public during regular heritage center hours.

Award-winning architect John Haro, F.A.I.A., served as senior vice president of Albert Kahn Associates, Inc., Architects and Engineers, Detroit, before opening his own architectural firm in Scottsdale, Arizona, in 1990. He has been honored with numerous local, regional, and national design awards, including the Gold Medal bestowed by the Detroit Chapter of the American Institute of Architects (A.I.A.), the institute's highest honor.

Haro's work includes three buildings at the University of Michigan, the main office at the National Bank of Detroit, and the Washington Post newspaper publishing facility in Washington, DC; all have won awards. He has been involved in the design of a number of buildings on the Suomi campus, including the college's master plan and, most recently, the new chapel, construction of which is slated for this year.

"This exhibit," said Haro, "endeavors to call attention to the architectural beauty of doors through the Finnish version of the 'Jugendstil' or 'Art Nouveau' movement which became popular in Europe in the early 1900s.

Doors have rich spiritual and symbolic values which late 20th century architecture has largely ignored. Historically, doors have expressed welcome while denying access by disguising security with decorative wood, ironwork, or glasswork, and their design has become the metaphor for the transition from public to private spaces. In many contemporary settings, the emphasis on security is paramount with little aesthetic invitation to the visitor or visual interest to passersby.

The Art Nouveau movement was a reaction to the then prevalent Neoclassic authoritarianism and strove to express new aspiration in art and architecture, an aspiration unfettered by historical allusions. Known as the Arts and Crafts Movement in England, Art Nouveau was largely influenced by the writings of the Englishman John Ruskin, who believed the designer should strive to reveal the inner structural forces of functional identity of form in every object. This philosophy is expressed in the work of such architects as the Spaniard Antonio Gaudi, Charles Rennie Mackintosh in Scotland and in Finland by the early work of Eliel Saarinen. In America this same influence appears in the work of Louis Sullivan and in the early work of Frank Lloyd Wright.

Often inspired by nature, primitive and rustic with a deliberate freshness, work of this time in Finland is also known as the period of "Historic Romanicism." It emphasized the national iden-

tity of the Finns through the use of indigenous materials such as wood, brick, granite, and copper, and form was freed from architectural allusion to a foreign Neoclassicism. The buildings were exotic yet somewhat medieval in character, alluding in a sense to the romantic paintings of Gallen-Kallela, who, in turn, was greatly influenced by Gauguin.

Katajanokka, or "Juniper Point," separated only by a narrow canal from central Helsinki, became the first completely brick-built development in the city in "Jugendstil" or "young style." Built almost at one time in the height of national aspirations between 1906 and 1910, the buildings are the works of Gesellius, Lindgren and Saarinen, Selim Lindqvist, Edvard Loppinen and others. Varied images of form and style evoke the medieval and the romantic in the use of tactile natural materials and a certain sensuousness in the swelling ovoid forms, projections, and curving surfaces. The visual themes seem endless, yet in the Nordic fashion seldom extravagant.

"Perhaps no other stylistic movement," comments Haro, "gave such opportunity to designers, artists, and craftsmen in the expression of a new vision. It is therefore appropriate to revisit this movement to renew attention to the example of the function and symbolism of these doors."

Suomi College

RAIVAAJA

SUBSCRIPTION
AND/OR
ADDRESS CHANGE

NAME _____

ADDRESS _____

New subscription _____ Renewal _____

Payment \$ _____

SUBSCRIPTION RATES:

USA: 12 mo. - \$28.00; 6 mo. - \$20.00; 3 mo. - \$16.00
OUTSIDE USA: 12 mo. - \$33.00; 6 mo. - \$25.00

Raivaaja

P.O. Box 600

Fitchburg, MA 01420-0600

Phone: 508-343-3822 Fax: 508-343-8147

FinnFest USA '98

General Meeting

Derry, NH Public Library

64 E. Broadway (Route 102)

Saturday, March 8, 1997 at 10:00 a.m.*

Snow Date: March 15, 1997

See RAIVAAJA of 2/26/97 for detailed directions

* In the event of weather uncertainty, please call one of these telephone numbers before 7 A.M. on Saturday, March 8, 1997

(207) 583-6160

Eva Bean, Waterford, ME

(508) 791-4371

Henry Hirvi, Paxton, MA

FINNISH-AMERICAN REST HOME AMERICAN-FINNISH NURSING HOME

1800 SOUTH DRIVE, LAKE WORTH, FL 33461

TELEPHONE (407) 588-4333

Enjoy independent living in our beautiful Rest Home or if needed, 24 Hour Care in our Nursing Home. Live in a Finnish atmosphere at affordable rates. Call or write for further information.

Canterbury, CT**Breakfast**

The 4th annual Scandinavian Breakfast will take place Saturday, March 29, 6-10 a.m., at the Finnish American Heritage Society, Route 169, Canterbury.

The menu consists of eggs, home fries, ham/sausage, toast, Finnish oven pancake, pulla (Finnish coffee cake), milk, juice, and coffee (free take-out coffee). All you can eat. Adults, \$5; children under 12, \$3. Tickets available in advance or at the door.

For more information, please call Ken (860-376-9769) or John (860-546-9245).

FAHS

New England FinnFun Weekend 1997 in Fitchburg

The fifth annual Finnfun Weekend will be at the Best Western Royal Plaza Hotel, Rte 2 & 31, Fitchburg (MA), on October 31, November 1, November 2, 1997.

The Finnish American Club of Rutland is the host for this gala event at a 300-room luxury hotel.

More information will be announced later this month.

Sal's Mini-Mart

449 Mechanic Street

Fitchburg, MA 01420

508-342-1675

Finnish baked goods

retkälätpä, coffeebread

and rusks

RAIVAAJA now available

LOTTERY • GROCERIES • GAS

Prop. Bill Saladini

"Be Tame Or Go Wild"

- All Types of Perming
- Precision Haircutting
- Tinting
- Highlighting
- Waxing
- Ear Piercing

**MANE
STREET
SALON**

MEN • WOMEN • CHILDREN
• Walk In or By Appointment
• Always a Senior Citizen Discount

Mallie Ahoranta, owner
SUOMEA PUHUTAA

632-5002

6 Connors Street, Gardner

PAUL MITCHELL SIGNATURE SALON

Legal notice Root Foundation

The Annual Report of the Root Foundation for the Fiscal Year ending October 31, 1996 is available for public inspection for 180 days from this notice at the law office of Bowen & Bowen, 20 Massachusetts Ave., Lunenburg, MA 01462 during normal business hours.

Grand Rapids, MI**St. Urho's Day
Celebration**

Saturday evening, March 15, at the Knights of Columbus Hall, 1140 Muskegon NW, Grand Rapids, will once again be the celebration of St. Urho chasing the grasshoppers.

Ed Lauluma, Ray and Vi Wiltala of RFD North will be here to provide Finnish music for dancing and listening.

Our festivities will begin at 7:30 p.m. and last until 11:30. Wear your purple and green and join the fun: dancing, singing and greeting St. Urho. Hor d'oeuvres and a light meal will be served at 9

p.m.

The admission is \$6 for adults; \$3 for students and \$1 for children under 12. Snacks are included in the admission.

Serving on the hospitality committee will be Judy Hakala, Dick & Lois Sepanen, Siiri Mitchell, Jann & Tim Cribley and Lorraine & Gordon Russell.

St. Urho is looking forward to all of us being there to help him chase the grasshoppers.

Tervetuloa!

Finnish-American Society of
West Central Michigan

Saima Turkey Dinner

Saima Park

Sunday, March 16th

Social Hour 12:00 noon

Dinner served 1:00 p.m.

For reservations call

Joan Niehaus
508-345-1693Adults \$7.50
Children \$4.50

Judith Lindstedt

WEEK OF

3/7 Aldro T. Hibbard Exhibition

"Cabaret"

3/14 Matthew Tims, Filmmaker

Video Producer
AN UNCOMMON VIEW
FATV-Channel 36
Fri. 9P Sat. 12:30 + 6P
Sun. 8A + 2P
Tel. (508) 345-7250

St. Urho's Celebration

Friday, March 14, 1997 • 6 - 10 pm

Olsen's Restaurant

Main Street, East Templeton, MA

Exit 21 off Rte 2, 3/4 mile down hill

Veikko Honkala on the accordion

Finnish and American dishes

Good time to be had by all!

Tel 508-632-7060

FINNISH LANGUAGE COURSES

Beginner • Intermediate • Advanced

Beginning March 17, 1997

Registration 6 - 7 pm

Classes on Mondays 7 - 9 pm
for 10 weeks**Kaleva Koti**

107 Mechanic St., Fitchburg, MA 01420

For more information contact
Martha Kuokkanen 508-874-2780**Kalenteri****CALIFORNIA**

April 6 - Finnish movie "Komissaario Palmun erehdys" (in Finnish) on wide screen TV, 2:30 pm, Brotherhood Hall, 1970 Chestnut St, Berkeley.

CONNECTICUT

Mar. 16 - Annual St Urho's mystery ride & dinner, Finnish Hall, Rte 169, Canterbury. Sponsored by FAHS.

Mar. 29 - 4th Annual Scandinavian Breakfast, 6-10 am, Finnish Hall, Canterbury. Advance tickets available: 860-376-9769 or 860-546-9245. Sponsored by FAHS.

Apr. 3 - Finnish American Heritage Society membership meeting, 7 pm, Finnish Hall, Canterbury. Return to Thursday night meetings. Coffee social begins at 6 pm.

Apr. 5 - FAHS Heritage Bus Tour, meet 10 am at Finnish Hall, Canterbury. For more info, call 860-546-6671.

Apr. 19 - Finnish American Heritage Society 10th anniversary celebration, 3-10 pm, Knight of Columbus Hall, Taftsville. Reservations (deadline Apr 9): 860-887-8111 or 860-546-6671.

FLORIDA

Mar. 15 - St. Urho's Day Mojakka Dinner, Program & Dance, 6 pm, Finnish American Club, 6016 Delaware Ave, New Port Richey. Music by Doris Rohlf. Advance tickets required: 849-6349, 848-0622 or 942-3916.

Mar. 20 - Fashion Show & Luncheon, 12 noon, Finnish American Club, New Port Richey. Advance tickets required (call numbers listed above).

Mar. 25 - "Snowbird Picnic," noon, Shelter 4, Anderson Park, New Port Richey. Bring a dish to pass; pop will be provided.

Apr. 2 - Finnish American Club membership meeting & pot luck, 3 pm, Finnish American Club, New Port Richey.

ILLINOIS

Apr. 12 - Sibelius Male Chorus of Chicago annual concert, Estonian House, Lincolnshire.

MAINE

Mar. 15 - Saint Urho public dance, 7-11 pm, Finnish American Heritage Center, West Paris. Scandinavian & American music by accordionist Marianne Cygnel. Door prize; refreshment.

Mar. 16 - Finnish American Heritage Society of Maine monthly meeting, 1 pm, Heritage Center, West Paris. St. Urho Day - accordionist Marianne Cygnel will attend and play some tunes. Wear your purple & green.

MASSACHUSETTS

Mar. 6 - Scandinavian Dance Class, 7:30 pm, Viking Club, 410 Quincy St, Braintree.

Mar. 8 - Dance, 8 pm-midnite, Saima Park, Scott Rd, Fitchburg. Music by Hi-Lites. Sponsored by FACS.

Mar. 12 - Finnish-American Club of Saima monthly meeting, 7:30 pm, Saima Park, Fitchburg.

Mar. 15 - Beef Stew supper, Fort Pond, Littleton. Sittings 5 & 6:30 pm. Reservations suggested. Sponsored by Maynard Kalevaiset.

- Classic Rock Dance, 7:30-midnight, Saima Park,

MASSACHUSETTS

Fitchburg. Music by InS. Sponsored by FACS.

Mar. 16 - Turkey dinner, 1 pm, Saima Park, Fitchburg. Social hour at noon. Reservations 508-345-1693. Sponsored by FACS Skating Committee to benefit FACS.

Mar. 17 - Finnish language courses begin, Kaleva Koti, 107 Mechanic St, Fitchburg. Classes 10 weeks Monday evenings 7-9. Registration 6-7 pm. For more information call 508-874-2780.

Mar. 19 - Finnish-American Society of Cape Cod monthly meeting, 7 pm, Community Building, Rte 149, West Barnstable.

Mar. 22 - Dance, 8 pm-midnite, Saima Park, Fitchburg. Music by D. Wells Duo. Sponsored by FACS.

MICHIGAN

Mar. 14 - Dance at the Old Finn Hall, 7-11 pm, Finnish Center, 35200 W Eight Mile, Farmington Hills. Music by RFD North. Reservations necessary (deadline Mar. 10); call 810-478-6939.

Mar. 15 - Musicians' Jam Session (kantele, Swedish nyckelharpa, musical saw, accordion), 1-4 pm, Finnish Center, Farmington Hills.

- St. Urho's Day Celebration, 7:30-11:30 pm, Knights of Columbus Hall, 1140 Muskegon NW, Grand Rapids. Music by RFD North. Sponsored by Finnish-American Society of West Central Michigan.

Mar. 16 - Folk Dance Fun with Ruth & Ralph Mannisto, 2-5 pm, Finnish Center, Farmington Hills.

Mar. 17 - Finnish Language Classes begin, Finnish Center, Farmington Hills. 10-week session. For more info: 810-478-9638.

NEW HAMPSHIRE

Mar. 8 - FinnFest USA '98 general meeting, 10 am, Public Library, 64 E Broadway (Rte 102), Derry.

NEW YORK

Apr. 11 - Finlandia Foundation New York Metropolitan Chapter membership meeting, 8 pm, Central Presbyterian Church, 593 Park Ave & 64th St, New York.

NORTH DAKOTA

June 19-22 - FinnFest USA '97, All Seasons Arena, Minot. For more info: Minot Convention & Visitors Bureau, 2400 SW 10th St, Minot ND 58701. Tel. 701-857-8206.

OREGON

Mar. 13 - Finnish-American Historical Society of the West membership meeting, 7:30 pm, Messiah Lutheran Church, 7434 N Charleston Ave, Portland.

TEXAS

Mar. 20 - Finnish-American Society of Dallas/Ft Worth monthly meeting, 7:30 pm, King of Glory Lutheran Church, 6411 LBJ Freeway, Dallas.

WASHINGTON, DC

Mar. 15 - Kalevala Day Dinner Dance, Embassy of Finland. Sponsored by Finlandia Foundation National Capital Chapter. For more info: 410-664-4854.

Events subject to change without notice

The ascendancy of citizen's rights

The concept of citizen's rights has never been as important in the Nordic countries as in Anglo-Saxon countries. Constitutional rights are not invoked here as in the United States. Citizen's rights, civil liberties and political and social rights are nevertheless institutionalized here on a higher level and with greater uniformity than anywhere else. The Nordic countries stand out in international comparisons as exemplars of individual welfare and equality.

American culture conceives citizenship and welfare as diametrically opposed, as if state-ensured welfare did not go along with a free society. In the Nordic countries, on the other hand, the notion of a welfare state has a positive ring to it. Only social rights - guaranteed minimum income, employment, education, health - make citizens free and equal. Equality between classes has been the principal and guiding rationale for the Nordic welfare state. Women have also been able to invoke equality in pursuing their particular interests and views. In the eyes of foreigners - Americans especially - the Nordic countries are governed more by an ethic of caring than an ethic of justice.

Many trends - the conceptualization of human rights, campaigns for women's rights, research interests in the area of nationality, the Finnish fundamental rights reform (1995) - nevertheless dovetail each other to the extent that, even in Finland, "rights" issues have become focalized as worthy of greater attention.

Finland - a young welfare state

The Nordic countries appear to be similar on the outside, and their unifying features come to the fore even in comparisons with the rest of Europe. The Nordic countries have been associated with an institutional, universal and social democratic welfare state regime. This type of welfare state has sought to produce social security, small social discrepancies as well as individual autonomy.

As a Nordic welfare state, Finland is a latecomer. Finland is moreover a late starter as far as industrial development is concerned. It was not until the 1960s that the country experienced a radical modernization leap along with unprecedented economic prosperity. It was only then that universal welfare provision finally superseded poor relief. The Nordic welfare state is a very recent historical product in Finland.

During the 1990s, Finland has experienced the deepest recession of the century in the Western world. Its legacy has been sky-high unemployment as well as a sudden surge in public debt. The equalizing welfare state has

been forced to confront the test of adversity. Other Nordic countries have likewise been obliged to re-evaluate the Nordic welfare model in the wake of the globalization of the economy and the rise in unemployment. Anxiety and uncertainty about the future is especially pronounced in Finland.

The roots of equality between the sexes

Finland's historical development model and the delay in industrialization and parliamentary democracy have all paradoxically prepared the ground for structures and mentalities conducive to equality between the sexes. Women's labor was indispensable in agrarian communities and the low salaries of male workers in combination with only rudimentary health and social security forced wives to work outside the home. The absence of the traditional male breadwinning role prevented the development of a strong patriarchal culture with its associated institutions. The male breadwinning-female housewifery arrangement was more firmly established in the other Nordic countries up until the turning point of the 1960s, when it began to crumble.

Finland had a very conservative parliament until 1906, when universal male and female suffrage was achieved in one fell swoop. The 1930 Marriage Act liberated wives from their husbands' guardianship, a development that came rather early in comparison with continental Europe. Formal citizenship rights for women lagged behind that for men in Finland as well, yet their achievement did not betray as great a historical divide as in Germany, where wives were only granted full rights in 1977, or in France

where there was an over one hundred year gap between universal suffrage for men (1848) and women (1945). Finnish men have not had the historical preconditions for acquiring hegemony in public institutions and spheres.

The gender model of equality

Taken together, the Nordic countries of today represent a gender model which has been characterized as modern and equality-based or as one embodying the weak male breadwinner. The Canadian, Alan Siaroff, has produced a comparative typology of Western welfare states from the perspective of gender. His criteria are attitudes to female wage labor, the quality of family policy benefits, as well as materialism vs. paternalism in family policy.

He characterizes the Nordic countries as protestant, social democratic welfare states. In these countries, female work as an end in itself is relatively desirable. Family benefits are high and are always paid to the mother. Other Siaroff types are protestant liberal welfare states (i.e. the U.S.), which are characterized by rather pronounced equality in the make-up of their labor markets, but which sustain minimal family welfare. Advanced Christian Democratic welfare states, on the other hand, support the family and uphold the strong male breadwinner-model, that is, the man's role as family head.

The contrast with continental European Christian Democratic societies becomes most apparent when looking at working mothers. Whereas barely one-third of Dutch mothers of small children are gainfully employed, about 85 percent of Swedish mothers and about 70 percent of Finnish mothers of pre-school

aged children are part of the workforce (the figures change slightly by year). However, not all working mothers in the Nordic countries are necessarily at work since the lengthy maternal and parental leaves-of-absence permit full-time childraising without termination of the employment contract.

On the other hand, Finland is culturally more homogeneous and less permissive with respect to a diversity of lifestyles than are the more "permissive" countries of Sweden and Denmark: acceptance of common law marriages, homosexual and lesbian relationships are cases in point where Finland is still a laggard. The same holds for tolerance of diversity. The political onus in Finland has centred on equalizing differences between social classes, regions and the sexes. At the same time, however, minority rights and human rights have not been as well protected.

Body rights

The American Susan Faludi's bestseller *Backlash* points out that important objective for women after the consolidation of political rights include sovereignty over one's own body and over money, that is, body rights and social rights.

Even in the prototypical modernizing societies, women have been thought of as existing outside citizenship and individuality, and as impersonal reproductive earth mothers to whose bodies husbands have free access. The inviolability of the body has not included wives or children as long as husbands have also been able to chastise their wives. Women have also been forced to give birth as part of the natural order of things without any recourse

to personal will. Hence, from the standpoint of the body or reproductive rights, what is important is the inviolability of a woman's body also in marriage (the prohibition of rape and family violence), birth control and abortion, and the right to assume motherhood by virtue of free will.

Finland's woman-friendly Abortion Act dates from 1970. The carrying out of an abortion requires a doctor's approval, yet in practice the law grants an abortion to all who wish to have one. The abortion situation in Finland is one of the best in the world: the easy availability of contraceptives, a high level of awareness and, I presume, women's micro-level control in sexual relations all guarantee one of the world's lowest abortion figures. Neither teenage abortions nor teenage mothers are a problem with us.

Finland's permissive Abortion Act was not justified in terms of woman's rights but in terms of public health and of equality between social classes and regions. During the era of the strict Abortion Act, wealthy, urban women could always obtain a private abortion. The poor and those living in remote rural districts were either forced to give birth to unwanted children or to undergo illegal abortions that had adverse effects on health. Today, abortion is carried out as a public health care service equally accessible to all those who need it.

All the statistical evidence appears to substantiate the fact that women's right of decision with respect to motherhood is an actuality. It should also be noted that since the end of the 1980s, the birth rate in the Nordic countries of working mothers and freedom of abortion has been higher than in the full-time working motherhood societies with strict abortion laws (Germany, Spain, Italy). It is thus reasonable to assume that women's social rights also enhance the prospects of voluntary motherhood.

However, discussions of sexual harassment, rape, wife abuse and the sexual coercion of wives have continued to suffer the fate of suppressed, almost taboo subjects in Finland. The family violence phenomena cannot be seen as cases of class or regional inequality as can abortion. Family violence occurs in all social categories, which makes it essentially an issue centered on the relationship between the sexes. Finland is more conservative than the other Nordic countries in this issue area. For example, rape occurring in marriage was only criminalized in 1994, and family violence was only made a matter for the public prosecutor in 1995.

There are also other indications of attitudinal patriarchy

Finland's leap from a four-estate Diet directly to a unicameral parliament elected by universal and equal suffrage in 1906 was the most radical parliamentary reform in Europe at the time. It was particularly significant that Finnish women received the right to vote and to stand for office at the same time as men. The picture shows Election Day 1907 in a village in western Finland.

Photo: Finland's National Board of Antiquities

Women's rights in Finland

by Raija Julkunen

next page

Women's rights in Finland

from previous page

in Finland. The right of married women to retain their own last names and the right of women to be ordained did not become legal until the 1980s. Unlike their counterparts in Sweden, Denmark and Norway, Finnish homosexual couples cannot legalize their relationship.

Own work, own money

Finnish women have only recently begun to take interest in corporality as a public issue. Questions of income have been more mobilizing. The male breadwinner model has been weak in Finland for a host of reasons (agrarianism, wars, high male mortality...), and the living conditions of the majority have been meager up until the last few decades.

Women's right to personal income and a secure level of subsistence is achieved above all through gainful employment. Finnish women are highly educated and their prominence in the workforce is likewise one of the highest in the world (about 70 percent of 15-64-year-olds). The other Nordic countries have nevertheless by-passed Finland as concerns the latter, and even the United States has almost caught up with Finland. With us, participation in the workforce is further reduced because of early retirement by older age groups, both men and women.

The Nordic perspective on the securing of equal opportunities for women is not restricted to the formal right to gainful employment. True opportunity means that public responsibility is acknowledged in the area of women's private care-giving. In Finland, the expansion of social care services was part of the expansion of the welfare state in the 1960s. Concomitant growth in the public sector provided an important source of employment for women. The extension of social services was addressed more as an issue of class and regional differences than of equality.

Pre-school daycare is a subjective right in Finland. The extension of rights from three year-olds to school-age children is one of the few positive social policy measures that have been implemented in recession-burdened Finland (1996). Children are a collective preoccupation in the sense that almost all pre-schoolers are taken care of under some type of publicly funded program - maternity and parent allowances as well as homecare allowance or public daycare. In 1993, one-fifth (19 percent) of children under the age of three, and half (52 percent) of 3-6-year-olds were attended to through public daycare (daycare center or family daycare). High unemployment contributed to the slight drop in children's daycare during this period.

Wage labor is an either-or

phenomenon in Finland. Only 10 percent of working women work part-time whereas in other EU countries the percentage ranges from the Finnish figure (Greece, Portugal) to over 60 percent (Holland). Finnish women experience even part-time work as partial dependency on men.

Whereas in other Nordic countries emphasis is placed on enabling mothers to combine wage labor and motherhood, for instance, through part-time work, the Finnish practice has been to support homecare of smaller children. We have a lengthy parenting leave (about 11 months) on top of which a working mother can obtain childcare leave (right up to the time a child reaches the age of three) as well as home care allowance.

Although these privileges extend to fathers as well, only a small minority of fathers use the opportunity for taking parenting or childcare leave. Finland nevertheless was the first country in the world (1978) to introduce a separate fathering leave tied to the birth of a child (6-12 working days). Fathers have been taking advantage of it in increasing numbers.

Finland currently has one of the highest unemployment rates in Europe. Both men and women are equally affected. In 1994, male unemployment was 19.9 percent and female unemployment 16.7 percent. It is still difficult to say whether high unemployment stands to weaken the position of women in the labor market.

Another possibility is that high unemployment will further equalize the position of men and women as family providers. A factor which contradicts this scenario, however, is the fact that the salary differential between men and women in Finland is large, particularly when compared with that in the other Nordic countries. This differential has grown despite the turnaround of the national economy from recession to growth.

Women-friendly social benefits

International feminism generally holds a critical stance toward social welfare provision and its patriarchal roots. According to the critique, social security is advantageous to men, gives men the right to social security, strives to restrict women to the role of unpaid caregivers and forces them to depend on need-oriented social services. Even though Finnish social security has some male-privileging aspects, women nevertheless see the welfare state as a supportive partner rather than an oppressor.

In Finland, as in the other Nordic countries, social insurance takes the form of earnings related unemployment allowance on the one

hand, and guaranteed minimum income on the other. For example, we have a national pension system which serves all those of retirement age regardless of individual employment and pension contributions. Such a system can be seen as woman-friendly even though position can affect pensions. National insurance offers low equalized privileges to those who have not participated in working life (a majority being women) while men's higher incomes in turn guarantee better pensions and other wage-indexed benefits.

Individualized allowances and social insurance benefits have been a priority in Finland. Separate taxation was initiated in 1974. Social security benefits are directed towards women as individuals (as citizens, employed persons, mothers), not as spouses. Private financial support of wives by their husbands has crumbled and it is difficult for families to subsist on the basis of a single breadwinner without public income transfers.

One of the criteria for a women-friendly social policy has been the support of single mothers, that is, the opportunity to be a single mother without being subject to poverty. The Western poverty apex is in the U.S., where some 60 percent of single mothers live below the poverty line.

In Finland, women can become mothers in the context of marriage, common law marriages or as singles. A variety of choices have become acceptable over the last two decades. Single motherhood is mostly the result of divorce. Teenage motherhood in Finland is, however, rare. Single parents are "protected" by a number of income transfers, but especially by their own wage labor. Entry into the workforce is facilitated through inexpensive (or free) public daycare, and Finnish working days are of reasonable length.

In 1990, before the onset of the recession, poverty levels for single mothers as determined by disposable income were comparable to those of other population groups (about 2 percent for the population at large as well as for single parents). The higher-than-average dependence on living allowance is nevertheless testimony to the financial fragility of single parents. The recession in combination with high unemployment has accentuated insecurity without, however, markedly affecting the distribution of income. Both dual and single parent families have increasingly had to rely on living allowance.

Backlash Finland?

Finland attained the status of an advanced welfare state in a short period of time by

virtue of favorable economic growth. The recession has brought with it cuts in social benefits and services. There is a great deal of insecurity and irresolution concerning the future in Finland at present. Women have been fearing a backlash on account of the cuts in welfare and social insurance. My assumption is that societal changes in Fin-

land at this particular conjuncture need to take place within a framework that ensures the continuation of our equality-oriented gender model.

Raija Julkunen, PhD (Soc. Sc), is a lecturer in social policy in the department of social sciences and philosophy at the University of Jyväskylä, Finland.

Finnish Perspectives 6/96.

Lukijan kynästä

Will the real Finns please stand up

There was an amusing contrast in two articles in the February 26th issue of the *Raivaaaja*.

An article on page 16 speaks of the new picture Swedes have of the Finns. According to the survey, the majority of Swedes consider Finns to be "pleasant, hospitable, trustworthy and interested in culture." They think most Finns are sociable and only some 36 percent felt that they were withdrawn.

A far different picture is presented in the article by Kyösti Karvonen on page 3, translated by Roy Helander on page 13.

Karvonen gave us the old stereotype of the sour-faced Finns who are afraid to smile for fear their faces may crack. I thought the remark about

Finns not shaking hands was downright funny. Is it possible that a native of Finland doesn't know what a handshake means to a Finn?

He complains about paperwork! I don't know where Karvonen was hiding during the three and a half years he spent here if he didn't notice that the U. S. is the world's paperwork capital. With most Finns a man's word still counts for as much as reams of paper contracts in the U. S. Paperwork!

Why do some Finns seem to enjoy running down their fellow countrymen? Maybe it's just an ego trip - by pointing a finger at the others, the critic tries to prove that he is not one of the clods.

A "sour" Finn

THE FINNISH IMPRINT

A New England Experience

edited by Liisa A. Liedes

published by the New England Finnish American Bicentennial Committee 1982

THE FINNISH IMPRINT is a book chock-full of information about the history of New England's Finns. With FinnFest USA returning to the region next year - that's right, next year - this volume can provide ideas for programs and exhibits. And because of omissions, prompt research into new areas.

581 pages • hard cover
over 100 photos & illustrations

still only
\$12.95

Mall orders: add
\$3.00 for postage &
handling
(Mass. residents also add
65¢ state sales tax)

RAIVAAJA

P. O. BOX 600

FITCHBURG MA 01420-0600

WORDSMITHS

a celebration of poetry and fiction

HANCOCK, MI - On Saturday, March 22, from 1 to 2:30 p.m., the Finnish-American Heritage Center at Suomi College will host "Wordsmith: A Celebration of the Verbal Arts in Poetry and Fiction." The event, which will feature local wordsmiths Lauri Anderson, Randy Freisinger, Kathleen Carlton Johnson, Barbara Simila, and t. kilgore splake reading from their works, is free and open to the public.

Prose writer Lauri Anderson's Finnish-American heritage is evident in his collection of short stories titled *Heikki Heikkinen*, in his novel *Hemingway's Trout*, and in his current work-in-progress, which features stories based on the *Kalevala*.

Anderson's work is shaped by a fine sense of irony and the absurd - sometimes satiric, sometimes gently humorous, sometimes heart-breaking without being in the least sentimental. Anderson teaches literature at Suomi College.

Randy Freisinger's most recent book, *Plato's Breath*, won the 1996 May Swenson Poetry Award and will be published by Utah State University Press this summer. He has won the 1985 Flume Press National Chapbook Competition for *Running Patterns* and has been nominated four times for Pushcart Prizes; his publication list is extensive. Freisinger is professor of rhetoric, literature, and creative writing at Michigan Technological University and is an associate editor for *The Laurel Review*.

A painter whose work has been widely exhibited throughout the Upper Peninsula, Kathleen Carlton Johnson also writes poetry and is an enthusiastic promoter of Finnish poetry in English translation. At this event she will read selected Finnish poetry in translation, accompanied by Donna Palomaki, director of the Finnish-American Heritage Center, who will read the poems in the original Finnish so that attendees will get a feel for the flavor of the Finnish language.

Prize-winning poet Barbara Simila's poetry is deeply rooted in the Copper Country and her Finnish-American heritage. Her awards include the Finnish-American Poetry Award in 1994, an honorable mention in the Lake Superior Writers Series in 1995, and the Poetry Award for FinnFest '96. Her most recent book, *Watermarks' Poems from the Coast of Keweenaw*, has received eloquent praise and is enhanced with photographs by Peter Oikarinen.

t. kilgore splake, a former

university professor who left the world of academia to devote himself to poetry, has published several poetry chapbooks, including *The Jennifer File*, *twilight long white*, *beat road benison*, and his most recent works, *Jim-Jack fevers* and *last train out*. For three years in a row his work has been nominated for the Pushcart Prize.

The ancient Finns knew that the spoken and written word was the medium of magic and transformation; come see what wonders may be wrought by these talented wordsmiths. You need not be Finnish or know Finnish to appreciate these readings: Simply bring your ears, your mind, your heart, and prepare to be enthralled!

Suomi College

Fitchburg, MA

Turkey dinner fundraiser

The Skating Committee of the Finnish-American Club of Saima is sponsoring a turkey dinner on Sunday, March 16, with the social hour starting at 12 noon and the dinner served at 1 p.m.

The menu consists of turkey, gravy, stuffing, mashed potato, butternut squash, peas and onions and cranberry sauce. There will be a variety of desserts to choose from.

The cost is \$7.50 per adult and \$4.50 per child 12 and under. For reservations please call Joan Niehaus at 508-345-1693.

All the money raised will benefit FACS. Please show your support for Saima Park and come out and enjoy a delicious dinner.

Paul Oinonen

90 years ago in Fitchburg (MA)

DIED FROM INJURIES

Man Struck by Train Was Emil Salminen
- Appears to be a Stranger Here.

Emil Salminen, the young Finlander who was struck by a freight train on the Boston & Maine tracks near the "Tin" bridge between this city and West Fitchburg, at 3.45 Monday afternoon, died at the Burbank hospital at 8.10 o'clock in the evening from a fractured skull and other injuries.

The young man was struck by the west bound train as he stepped from the other track to avoid an east bound train that was approaching. The engineer of the train that struck him didn't see the man in season to check his train.

It was not until an examination was made at the hospital that the identity of the victim was revealed. In his pocket was a letter addressed to Emil Salminen, and a notebook bearing a receipted tax bill made out to Abel Solomon, Bessemer, Mich.

After the remains had been removed from the hospital to Sawyer's undertaking rooms, Dr. A. H. Pierce of Leominster, associate medical examiner, viewed the body and an inquest will be held later, as is required by law. Dr. Pierce certified the cause of death to have been a compound comminuted fracture of both bones of both legs, and a probable fracture of the base of the skull.

The opinion is held by some of the deceased's countrymen that he formerly lived in this city.

Fitchburg Sentinel, March 19, 1907

W. E. STEN

continues from page 9

Victor in New York. His first recordings were seven sides of Finnish folk dances done with the violinist Lauri Jousinen for Columbia in 1915. His next recordings were done in Victor's studios in 1919-20 when he was the pianist of the Finnish Dance Orchestra. In 1927 Stein recorded as a member of Väinö Kauppi's Suomi Orchestra.

Then came recordings by his own groups: Stein-Ostman Orchestra (1928-29), The Finnish Artistic Combo (1929-30), Wm. E. Stein Orchestra (1931) and the Jahrl-Stein Orchestra (1934). He and his orchestra accompanied Volpi Leuto, Allie Rönkä, Katri Lammi, Ernest Paananen and Jallu Honkonen on recordings. In addition to the aforementioned, he accompanied on the piano Hannes Saari and his male quartet on several records for Columbia. Stein seems to have made approximately 60 recording sides.

It is doubtful that the Finnish American community contained another accompanist who was appreciated as much as William Stein. Most well-known Finnish American as well as visiting Finnish artists were able to enjoy his work as an accompanist when they performed in New York. In his 47-year career, Stein appeared at all the Finnish halls in New York, in addition to which he made several concert tours around the United States.

He accompanied Juho Koskelo, Ida Lovardi, Margherita Violante, Akseli Vuorisola, Aino Saari, Hannes Saari, Martha Orasto-Loederer, Volpi Leuto and Allie Rönkä.

Of his travelling days we might first mention a stint of touring for several years with the Ringling Brothers, Bar-

num and Bally Circus as a concert pianist and accompanist. In 1927 and 1935 he made concert tours in Finland quite successfully. In 1927 he toured five Finnish towns in Massachusetts with Martha Orasto-Loederer.

His next large tour was in the summer of 1936 when he and Antti Kosola played concert/dances in New England. In 1937 he assisted the violinist Karl Kultti in four Massachusetts towns. In 1940 he and accordionist John Harju made a five-state tour of the East in July. His last larger tour was in the spring of 1945 when he performed in the West, including Los Angeles.

On May 23, 1946, the family name was officially changed to Sten, for this had been the name of the family in Finland.

Concerts and dances kept him busy in New York until the summer of 1957. After this his health began to deteriorate and he was forced to go into University Hospital in Philadelphia for an operation. The operation, however, was so difficult that he succumbed two weeks later.

William Stein died in Philadelphia on September 20, 1957.

Researching the lives and work of the old-time Finnish American recording artists is an ongoing effort. More information about them is welcome and definitely needed.

If you have a recollection of William E. Sten, a photograph of him or any kind of information or memorabilia about him, please let us know. Thank you!

Contact Ralvaaja, P. O. Box 600, Fitchburg MA 01420-0600; tel. 508-343-3822 or FAX 508-343-8147.

DESTRUCTIVE FORCES

from page 8

His demand brought on a lively discussion. The house and other possessions would go for a song at this juncture unless the heirs could come to some kind of agreement. Mikko was adamant. The more the women asked that the distribution of the inheritance be postponed, the more categorically Mikko demanded that it be done at once. From a few of his words, Valee began to suspect that Mikko had reasons for his demand, not only to get the letters of credit into his hands so that he could "take care of them," but also in hopes of getting the Märkänen farm for a song, since the wife and daughter would hardly dare to bid a high price on it. Valee looked with contempt at the uncle, who had nothing to say on the matter. Mikko apparently thought the same of him, since he said:

"This uncle should be appointed Annikka's guardian. He's the best man for the job."

The uncle began to squirm as if he meant to say something, but remained silent.

"Does she need a guardian?" said the cantor with a smile. "To judge by her ring finger, she already has one."

Mikko looked at the finger.

"Uh...I didn't expect to get a brother-in-law here."

The girl had a pair of silver rings on her finger. Valee too noticed them for the first time, and the uncle spoke up from his corner.

"Oho!"

Mikko stared stupidly, to the amusement of many.

"Well what next!" he said after a pause. The words called attention to him.

"What?"

"Well...I was just thinking..." he said. And he did think a lot

during the entire afternoon, muttering occasionally about nasty, underhanded doings. In the evening when the others were out of earshot he told Annikka that Matti Hautala had bought the betrothal gifts with Märkänen's money, a share of which belonged to him, but he didn't care, if he ever bought such gifts he would do it with his own money so that no one would have anything to say about it. He would always strive to get ahead on his own in this world, etc. etc.

When he had thus unburdened himself to Annikka, he was in a better mood and went whistling into the parlor, satisfied that he had gotten the better of her. In the meantime her mother had explained to the executors the reason why the deceased had left the letters of credit in the girl's keeping, and that there has been no intent to keep them secret.

When the executors left that evening, the mother and daughter were in agony. They realized that Mikko could get the farm for next to nothing. Matti probably could not bid against him, for he had to hold on to the Hautala farm. His father was ill and would probably die before long. If someone did buy the farm, Mikko would demand cash, and who had money nowadays.

They waited for Matti. When there was no sign of him by evening, Annikka went to Hautala - for the first time since Matti had bought her the betrothal gifts.

To be continued

© Translation Richard Impola 1996

Suomen uutisia

Suomen uutisia

Suomen presidenttipari
vierailulla Etelä-Amerikassa

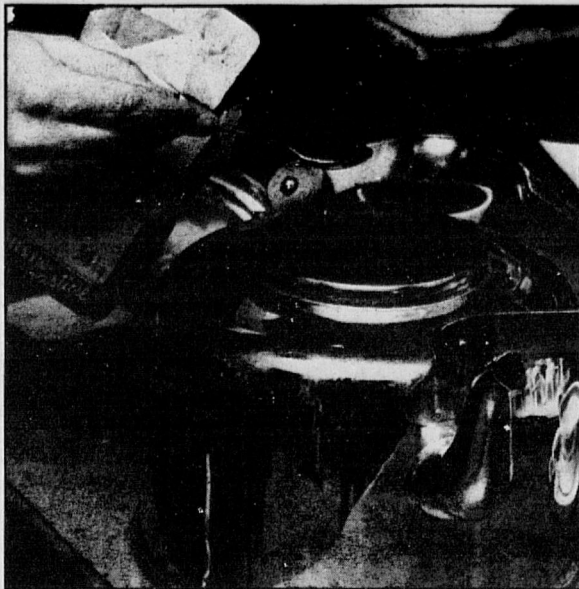
Presidentti Martti Ahtisaari ja rouva Eeva Ahtisaari ovat kaksikielillä Etelä-Amerikan matkalla. He tekivät virallisen vierailun Brasiliaan ja Chileen sekä valtiotourin Argentiinaan. Kotimaahan presidenttipari palaa 8. maaliskuuta.

Vierailun myötä Suomi pyrki edistämään ja monipuolistamaan poliittisia ja taloudellisia suhteita Latinalaiseen Amerikkaan korkeimmalla mahdollisella tasolla. Presidentin seurueessa matkusti Eurooppa- ja ulkomaankauppaministeri Ole Norrback.

Mukana on myös korkeatasoinen talouselämän valtuuskunta.

"Koko Etelä-Amerikassa viime vuosien aikana tapahtunut demokratian ja poliittisen vakauden lujittuminen sekä nopea talouskasvu ovat herättäneet Suomessa ja Euroopassa yleensä uuden kiinnostuksen koko maanosaa ja erityisesti Brasiliasta kohtaan", presidentti Ahtisaari totesi puhuessaan Brasilian presidentti Fernando Henrique Cardoson tarjoamilla juhlapäivillä.

Brasilia on ylivoimaisesti Suomen merkittävin kaupapakumppani koko Latinalaisessa Amerikassa. Tämä onkin Suomen valtionpäämiehen mukaan luonnollista huomioitavaa maan suuren koon ja taloudellisen suorituskyvyn.

Brasilian juhlapäivillä presidentti Ahtisaari muisteli puheessaan suomalaisten riemua 50 vuotta sitten, kun ensimmäinen sodanjälkeinen kahvilasti saapui Brasiliasta.

"Ensimmäinen suomalainen teollinen investointi Brasiliassa on jo runsaan 30 vuoden takaa, jolloin valtiollinen suuryhtiö Valmet perusti traktoritehtaan Sao Palon osavaltioon", presidentti totesi päivällispuheessaan.

Ahtisaari muisteli puheessaan myös sitä, miten kahvinjanoinen Suomen kansa odotti kärsimättömästi sodan jälkeen ensimmäistä kahvilastia Brasiliasta noin 50 vuotta sitten.

"Lehdistö seurasi päivittäin suomalaisia Herculeksen matkaa lastia noutamaan ja sen paluun eri vaiheita. Laivan viimein saapuesssa kotisatamaan sitä oli vastassa suuri hurraava ihmisjoukko ja laivan miehistöä kohdeltiin sankareina."

"Kiitos Brasilian, Suomen kansa otti jälleen paikkansa maailman suurimpana kahvinkuluttajana henkeä kohti. Kun Brasilia oli lisäksi ensimmäisiä maita, joka heti sodan jälkeen antoi Suomelle luottoa, maanne sai todenhoitoisen maineen Suomen ystävänä", kiitteli presidentti Ahtisaari brasilialaisia.

(Demari)

Suomi ei hyväksy EU:n
hiilidioksiidipäästöesitystä

Suomi on päättänyt vastustaa EU:n puheenjohtajamaan Hollannin esitystä hiilidioksiidipäästöjen vähentämisestä. Esityksen mukaan Suomi joutuisi vähentämään päästöjään 10 prosentilla vuoden 1990 tasosta vuoteen 2010 mennessä. Hollannin esityksessä ei ole otettu huomioon Suomen sijainnista johtuva kylmyys ja harvaanasutun maan pitkät välimatkat.

Jatkoneuvotteluissa Suomi tulee esittämään mallia, jossa taloudellinen rasitus kohdistuu tasaisesti eri maihin ja maiden erilaiset olosuhteet huomioidaan.

Ympäristöministeriössä on arvioitu, että Suomi joutuisi muuttamaan koko energiatuotantomalliaan päästökseen Hollannin esittämään tavoitteeseen. Kyseeseen tulisi uuden ydinvoimalan rakentaminen, turvevoimaloiden muuttaminen hakekäyttöisiksi, hiilivoimaloiden sulkeminen ja energialaveron raju korotus.

EU-maat pyrkivät yhteinäisen linjan löytämiseen ensi joulukuussa Kiotossa Japanissa pidettävään ilmastokokoukseen.

(Suomi-Seura)

Liikealalaki läpi
eduskunnassa

Suomen eduskunta hyväksyi äänin 118-70 uuden liikealalain, joka sallii kauppojen sunnuntaiaukiolon nykyisen joulukuun lisäksi myös kesän ja viitenä muuna sunnuntaina. Joulun alla eduskunta hylkäsi hallituksen edellisen esityksen, joka olisi mahdollistanut sunnuntaiaukiolon ympäri vuoden.

Pääministeri Paavo Lipponen (sd) oli tehnyt aukioloasiasta luottamuslauseen, koska laki liittyi alunperin hallitusryhmien väliseen kytkeytykseen, jossa päätettiin myös muun muassa ns. päätöksistä eli lyhytaikaisista työsuhteista.

Äänestyksen jälkeen tyytyväinen Lipponen puhui hallituksen puolivälin tarkastuksesta ja totesi ilman puhdistuneen.

Äänestyksessä kaikkiaan 17 hallituspuolueiden kansanedustajaa vastusti lakimuutosta. 12 sosiaalidemokraattia, 2 vasemmistoliittolaista, yksi vihreä, yksi kokoomuslainen ja yksi rkp:n edustaja painoi ei-nappia.

(Suomi-Seura)

Huippukokous
pidetään
Mäntyniemessä

Helsingissä maaliskuun 20. ja 21. päivinä tätä kuuta pidettävän Yhdysvaltain ja Venäjän välisen huippukokouksen kokouspaikaksi tulee Suomen tasavallan presidentin virka-asunto Mäntyniemessä.

**THE FINLANDIA
FOUNDATION**
Metropolitan Chapter, Inc.
Meetings every 2nd
Friday of the month from
October through May.
**CENTRAL
PRESBYTERIAN
CHURCH**
593 Park Ave & 64th St, NYC

Mailing address for
information
P.O. Box 2590
Grand Central Station,
New York, NY 10163

FINNEXPRESS
Save on travel to
Finland

When you're thinking of going to
Finland, one call to FinnExpress at
Hanslin Travel Service can save
you money on airline tickets,
hotels, cars, cruises and other
travel arrangements.

We have over 30 years
experience in providing economical travel arrangements to Finland.
For information and reservations, please call today.

Norvistä
Hanslin Travel Service Division

228 East 45th Street • New York, NY 10017

(800) 677-6454 • (212) 818-1198

RAIVAAJA

TILAUS JATAI OSOITTEENMUUTOS

Osoitteen muuttuessa
liittääkää vanha osoite mukaan

NIMI _____

OSOITE _____

Uusi tilaus _____ uudistus _____

Maksu \$ _____

TILAUSHINNAT:

USA: 12kk \$28.00; 6kk \$20.00; 3kk \$16.00
Ulkomaat: 12kk \$33.00; 6kk \$25.00

Raivaaja

P.O. Box 600
Fitchburg, MA 01420-0600
Puh. 508-343-3822 Fax: 508-343-8147

Vapautunut lippukulttuuri kukoistaa urheilujuhliissa

Suomen lippu on saanut uusia käyttötapoja kansainvälisissä urheilukisoissa viime vuosina.

Lippuun kääriydytään, sitä käytetään viittana, se maalataan kasvoihin, ja sen kanssa sukelletaan suihkulähteeseen.

Itsenäinen Suomi täyttää tänä vuonna 80. Sattumalta - vaiko sen kunniaksi - Suomen jääkiekkomaajoukkue pelaa jälleen hurmiossa. Tukholman EM-kisojen voitto antaa luvan odottaa, että tuttu näky kohdataan myös Helsingin toukokuuisissa MM-kisoissa: Suomi-poika iskee ratkaisevan osuman ruotsalaisten maaliin. Katsomot pillastuvat riemusta, ja sadat siniristiliput viuhtovat hallissa.

Kun voitosta ja viinoista humaltunut väki vyöryy kaduille, ovat ilo ja kansallistunne ylimmillään. Suomen lippu, kansan itsenäisyyden symboli, viistää asfalttia repleksena.

Onko suomalainen lippukulttuuri vajonnut alennustilaan? Vai onko kyseessä vapautuminen itsenäisyyden alkuvuosikymmentien jäykästä muodollisuudesta? Esimerkiksi tanskalaiset ja britit tunnetaan vapaamielisestä suhtautumisestaan omaan kansallislippuunsa.

"Lippu on kansallinen symboli, jota pitää arvostaa. Mutta mikäli lippua käytetään urheilukilpailuissa rakkaudella, en halua jyrkästi tuomita sitä. Mieluummin kuitenkin näen lipun vaikka poskeen maalattuna kuin

yhdistettynä kaupallisiin mainoksiin esimerkiksi kilpailuasuisissa", sanoo professori Matti Klinge, joka on perehtynyt Suomen lipun historiaan.

Kunnioitus muuttui karnevaalilukumuksi

Siniristilipun käyttö vakiintui koko maan laajuiseksi vasta 20-30-luvuilla. Suhtautuminen lippuun oli etenkin sota-aikana ja sen jälkeisellä vuosikymmenellä kunnioittavaa. Matti Klingen mukaan lippu sai pyhityksensä sodan kärsimyksistä. Se oli saavutetun käsinkosketeltava tunnus.

Tänä päivänä harvat suomalaiset mieltävät lippua pyhäksi asiaksi. Urheilujournalistin tutkija **Kalle Virtapohjan** mielestä penkkiurheilijalle lippu symboloi ennenkaikkea iloista yhteisyyttä. Samaa lippua käyttävät kuuluvat omaan porukkaan, "meihin", kun taas muiden tunnuksien käyttäjät ovat ottelun vastustajia, "heitä".

"Lippukulttuuri on tullut monella tavalla vapaammaksi, sillä yhteiskunta on epämuodollisempi kuin vuosisadan alussa. Enää lippu ei edusta pyhää isänmaallisuutta vaan sen käytössä on iloinen karnevalistinen tunne. Kyse ei ole lipun halventamisesta vaan kulttuurin muutoksesta."

Urheilijan palkkapussi isänmaata tärkeämpi

Kalle Virtapohja on tutkinut

Jääkiekkomestaruutta juhlittiin melkein hurmoksen vallassa.

jääkiekkosankaruutta vuoden 1995 MM-kisojen voittouudessa. Hän sanoo, ettei lipulla ole urheilijalle kilpailutalanteessa juuri mitään merkitystä. Isänmaallisuutta ja suomalaista sisukkuutta tärkeämpää on yksilön ja joukkueen suoritus. Siksi ei haittaa vaikka joukkueen valmentaja on ruotsalainen.

"Urheilu on ammattimaisuutunut, ja urheilijan palkka-

pussi on tullut tärkeämmäksi kuin isänmaa. Kuinka suomalainen on Jari Litmanen, joka on opetellut paikallisen kielen, ja on suurempi sankari Hollannissa kuin täällä [Suomessa]? Tai kuinka suomalainen on tulevissa yleisurheilun MM-kisoissa maamme suurin mitalitoivo Eduard Hämäläinen, joka on syntynyt Neuvostoliitossa ja asunut Valko-Venäjällä?"

Professori Matti Klinge näkee Suomen lipun mieluummin poskeen maalattuna kuin yhdistettynä kaupallisiin mainoksiin urheilijoiden asuisissa.

Halventamisesta mätäkätetään sakot

Suojelusäädösten mukaan Suomen lippuun ei saa lisätä mitään sellaista lisäkuviota, jota ei ole lailla vahvistettu. Niinpä esimerkiksi jääkiekkoilijan kuvan kiinnittäminen lippuun on kielletty.

Lippulaissa sanotaan: "Joka julkisesti turmelee Suomen lipun tai käyttää sitä epäkunnioittavasti taikka ottaa pois palkaltaan yleisesti nähtäville asetetun Suomen lipun, on tuomittava Suomen lipun häpäisemisestä sakkoon."

Professori Matti Klingen mukaan lipun halventamisesta langetetut sakkorangaistukset ovat erittäin harvinaisia. Hän muistelee, että taitelija Harro Koskinen sai 60-luvun lopulla tuomion lipun häpäisemisestä.

"Hän halusi tahallaan ärsyttää töillään pilkkaamalla asioita, jotka toisille ihmisille ovat pyhiä. Rangaistukset ovat kuitenkin harvinaisia, eikä ole mitään syytäkään tehdä pahaa pahemmaksi."

Klingen mielestä lippulain tiukkapipoisessa tulkittamisessa ei olisikaan mitään järkeä. On esimerkiksi vaadittu, että lippu ei saa koskettaa maata. Sen pudottaminen ei kuitenkaan ole anteeksiantamaton synti, sillä kömmähdyks voi sattua kenelle tahansa.

SILJA KONONEN
(Demari)

Kuvataiteilija Alpo Jaakola kuollut

Alkuvolmainen taidemaalari, kuvanveistäjä, graafikko, professori Alpo Jaakola kuoli 27. helmikuuta synnyinkaupungissaan Loimaalla. Hän oli 67-vuotias.

Jaakola kuului oman sukupolvensa tunnetuimpiin suomalaisistaiteilijoihin, jonka voimakkaat ja värikylläiset teokset eivät jättäneet katsojaa välinpitämättömäksi.

Turun Taideyhdistyksen piirustuskoulussa 1950-luvun alussa opiskelleen Jaakolan läpimurto tapahtui 1960-luvulla. Hän tuli tunnetuksi myyttisten aiheiden maalarina, jonka maine karttui 1970-luvulla.

SUOMESTA...
jatkoa sivulta 6

Turun saaristoon

Viime talvena Turun saaristoon pääsi omilla autoilla. Tänä talvena ilmat ovat olleet hyvin oikukkaat eikä jääteliä ole syntynyt. Nyt siellä kuljetaan ilmatyynyaluksin.

Saariston yhteysaluksessa oli runsaasti väkeä, kun mukaan pyrki viime hetkellä nuori ja itsevarman tuntui kaupunkilaismies.

"Onks tää Noakin arkki jo ihan täynnä?" nuorukainen kallautti laiturilta.

"Ei, astu laivaan vaan", vastasi joku alukselta. "Meiltä puuttuu vielä aasi."

Nadja myy jauhoja Tallinnan torilla.